

1/2009

KAREL

HYNEK MÁCHA

Informačně-literární bulletin
Knihovny K. H. Máchy v Litoměřicích

TO JE
KONEC...
...?

UKÁZAL JSEM VÁM POKLADY MUDROSTI, ZAKOPANÉ V MŮLI KNIHOVEN

Knihy jsou důležité / čtenáři jsou důležitější

PRO VÁS - PROGRAM

LEDEN

16. 1.–1. 3.

Výstava

Raryart. Expozice street artu. Kurátor Milan Žák-Kody

30. 1.

Pololetní prázdniny

Otevřeno celý den. V 15:00 Šikovné ručičky – hrátky s korálky

ÚNOR

2. 2.–27. 2.

Soutěž

Proběhne vědomostní soutěž Život Jestrába k 10. výročí úmrtí J. Foglara

2. 2. v 18:00

Zdravý životní styl

MuDr. Hromádková. Regenerace jater. Podpora detoxikační funkce jater

5. 2. v 17:00

Beseda

Veřejná beseda projektu Evropské unie ve městě

9. 2. v 17:00

Klub celiaků Litoměřice

Host Jitka Murňáková, nutriční terapeut

11. 2. v 18:00

Autorský večer

Pedagog Ivo Vodička o leváctví. Doprovodí ho flétnový soubor Oethos ze SPgŠ pod vedením Mgr. Dominiky Valeškové

25. 2. v 18:00

Autorský večer

Jaromír Typlt a Nargy. Novopacký básník a jeho mutované čtení. Mladoboleslavský performer s poznámkami k sametové revoluci

26. 2. v 18:00

Beseda

Kulatý stůl k aktuální výstavě street artu Raryart. S účastí umělců, moderuje Mgr. Jitka Kratochvílová

BŘEZEN

Úterní dopolední nabídky k měsíci internetu. Maminka surfuje, dítě si maluje

2. 3.–6. 3.

Pololetní prázdniny

Otevřeno celý den

4. 3.

Šikovné ručičky

Trpytivé přívěsky

4. 3. v 18:00

Zdravý životní styl

MuDr. Hromádková. Únava, stres a jarní období

6. 3.–6. 5.

Výstava

Výstava Kateřiny Palešnickové. Vernisáž 6. 3. v 18:00

11. 3.

Knihovna – ostrov kniha a dobrodružství
Pravidelná setkávání s knihou Cesta kolem světa

11. 3. v 18:00

Soutěž

Literární superstár. Soutěž v tvůrčím psaní pořádaná labskoústeckým studentským časopisem H_aluze

19. 3. v 18:00

Autorský večer

Učitel a žák. Helena Třeštíková a Šárka Slezáková. Ve spolupráci s F. K. Kinoostrov a kinem Máj

25. 3. v 18:30

Autorský večer

Kdo mě naučí půl znaku (2006). Projekce filmu s hosty, autory snímku – Šárka Martínková, Jan Procházka, Miloš Doležal. Dále projekce dokumentu Martina Ryšavého O dobrém nápadu strýčka Ho, úctě k učitelům a návratu do vlasti aneb Putování Vietnamem po stopách československo-vietnamského přátelství. V rámci cestovatelského festivalu Cestou necestou. Pořádají MKZ Litoměřice

25. 3.

Knihovna – ostrov knih a dobrodružství
Pravidelná setkávání s knihou Cesta kolem světa II

DUBEN

1. 4.

Soutěž

Startuje výtvarná a fotografická soutěž o fauně a flóře Českého středohoří Život na Bílé stráni

8. 4.

Knihovna – ostrov knih a dobrodružství
Pravidelná setkávání s knihou Cesta kolem světa III

8. 4. v 18:00

Zdravý životní styl

MuDr. Hromádková. Kritické období v životě ženy, charakteristika, zdravotní problémy, doplňky stravy

10. 4.

Velikonoční prázdniny

Otevřeno celý den. V 15:00 Šikovně ručičky – vyrábíme jarní dekorace

22. 4.

Knihovna – ostrov knih a dobrodružství
Pravidelná setkávání s knihou Cesta kolem světa IV

23. 4. v 18:00

Autorský večer

Učitel a žák. Karel Vachek a jeho studenti z ateliéru dokumentaristiky FAMU v Praze. Ve spolupráci s F. K. Kinoostrov a kinem Máj

KVĚTEN

4. 4.–29. 5.

Soutěž

Proběhne vědomostní soutěž Bájná zvířata v pověstech k 85. výročí narození E. Petišky

6. 5.

Knihovna – ostrov knih a dobrodružství
Pravidelná setkávání s knihou Záchrané složky I

6. 5. v 18:00

Zdravý životní styl

MuDr. Hromádková. Srdce, kardiovaskulární systém, prevence onemocnění

20. 5.

Knihovna – ostrov knih a dobrodružství
Pravidelná setkávání s knihou Záchrané složky II

21. 5. v 18:00

Autorský večer

Učitel a žák. Animovaný film, ve spolupráci s F. K. Kinoostrov a kinem Máj. Program bude upřesněn na zvláštních plakátech

Úvodník	5
Profil	6
Novinky	9
Knihovna	13
Knihovna pro děti	15
Čtenářské klubko	16
Autorské večery	17
Výstavy	19
Knihovničky	21
Ohlédnutí	23
Komiks	25
Literární příloha	29
Ivo Vodička	30
Jan Malinda	33
Ivana Prudičová	36
Zuzana Musilová	39
Ewald Murrer	41
Soutěž	43
Doporučujeme	43

Vážení a milí čtenáři,

letošní rok bychom se v knihovně rádi věnovali především dětskému oddělení – zastaralý knihovnický nábytek vyměníme za nový, oddělení vymalujeme a vytvoříme koutek pro děti předškolního věku. Práce jsme rozdělili do několika etap. Předpokládáme, že začátkem nového školního roku by všechno mělo být hotovo. Také jsme si říkali, že bychom rádi znali vaše názory – co si myslíte, že by se na činnosti dětského oddělení dalo zlepšit? Co vám a vašim dětem v naší knihovně chybí? Vaše připomínky, přání, doporučení a třeba i pochvaly si rádi přečteme na e-mailu karel.khm@seznam.cz. Sledujte také naše internetové stránky www.knihovnalitomerice.cz. Nezapomínejte, že knihovna je tu pro vás!

Karel František Tománek

Karel F. Tománek se synem Kryštofem. Foto: archiv

Na obálce A.S.S. – František Ouředníček
vs. Milan Žák-Kody a spol. – Rary Art Jam
vs. Aneta Filipová a Veronika Tománková Márová – Věk petek
Foto: Milan Žák

V minulém čísle našeho bulletinu jsme vám v rubrice Knihovničky představili novou obecní knihovnu v Solanech. Její správkyní je Kateřina Horáčková (1974), zakladatelka občanského sdružení MRKEV, tj. Mírně radikálního kolektivu ekologické výchovy. Posláním o. s. MRKEV je zachování starých odrůd jedlých plodin a ručních řemesel, návrat člověka k přírodě a rozvíjení dobrovolné skromnosti. Sdružení tvoří vegani hospodařící bez strojů, chemie a zvířat na samotě na kraji Českého středohoří, kde opravují obydlí z materiálů šetrných k přírodě. Pěstují zeleninu, ovoce a bylinky.

Odkud a proč jsi do Solan přišla?

Jsem původně z Prahy. Od dvaceti let jsem jezdila po farmách a komunitách. Prošla jsem postupně několika nevládními organizacemi, potom i v tzv. komerční sférou. Došlo mi ale, že pokud chci tzv. zachránit svět, nemá cenu trávit čas v kanceláři a přesvědčovat někoho o něčem. Pokud chce být člověk totiž alespoň trochu nezávislý, měl by být schopen obstarat si sám jídlo, protože jinak bude podporovat firmy, které otravují zemi a pustoší krajinu a které vlastně podporovat nechce. S partnerem a několika kamarády jsme proto chtěli být někde, kde si můžeme jídlo vypěstovat. A nejlépe vypěstovat ho trochu více i pro někoho, kdo ocení, že jde o jídlo pěstované ekologicky.

Jste tedy biovýrobci?

Jsme neregistrovaná biofarma. Certifikátu BIO jsme se dobrovolně vzdali po třech letech zejména kvůli neúnosné byrokracii. Pěstujeme dál podle zásad, které jsou pro nás důležité, tj. žádné chemky, žádné stroje, žádná hospodářská zvířata. Jsme vegani. Tyhle zásady a naše malé, často pokusné výměry plodin se ale do formulářů nevešly. Dnes vypěstujeme jen tolik, že máme odbyt mezi kamarády, kteří znají naše ideály a vědí, že tam nic nestrkáme. Když má někdo tak velkou produkci, že ji potřebuje dostat do obchodu, pak potřebuje značku BIO a razítko. My zatím reklamu ani propagaci nepotřebujeme. Častěji lidem říkáme, že už nemáme.

Užívá vás to?

Tak napůl. Z toho, co prodáme, jsme schopni koupit si jídlo, které si sami nevypěstujeme. A to v biokvalitě a ve

Kateřina Horáčková. Foto: Lucie Vízková

velkém balení, takže nás nevyjde draho. Často pořádáme akce s dobrovolníky, kteří se u nás něco naučí, a tak se toho spotřebuje celkem dost. Zbytek, hlavně opravy našeho baráku, dotujeme z brigády. Partner Šíma je ze severu, má norského tatínka a českou maminku. Jezdí tam jednou za rok na měsíc pracovat, a to nám stačí na celý rok. Vypadá to možná, že tam vydělá milion, ale tak to samozřejmě není. Máme prostě nízké náklady. Kdykoli se nás někdo zeptá, z čeho žijeme, odpovídám, že žijeme skromně: nemáme auto a další tzv. vymoženosti, tak ušetříme za proud. Jenom svítíme, a to přes fotovoltaické články. Nemusíme platit nájem, protože jsme na svém. Jídlo si vypěstujeme. Neku-pujeme zbytečnosti. Lidi jsou dneska

strašně rozežraní: všechno musí fungovat na čudlíky, a tak musejí platit účty, a už to jede. Chodíš do práce, abys splatil něco, co nepotřebuješ a co ti ve finále nešetří čas.

Nepíšeš něco o svých názorech?

Třeba poezii?

Básničky? To ne, já spíš křičím do křoví, když už nemůžu! Ne, stačí, že o nás píší jiní. Měli jsme pár zkušeností s novináři a ne všechny byly šťastné. Zajímali se o lidi, co se trhli od civilizace, a pak se divili, že nám musejí napsat obyčejný dopis. Pak taky nebyli schopni dodržet základní dohody, např. o autorizaci a čase, kdy měli být na telefonu. To je pro ně už zastaralý systém fungování. Ještě že v Solanech nečtou Respekt, kde o nás vyšel dost pokroucený článek, jinak by se nám vysmáli.

Jak po těchto špatných zkušenostech k médiím přistupujete?

Vyčůraně; takže jako oni? Naučili jsme se zkrátka, že pokud chceme do novin, tak z toho musíme něco mít. A musíme se na to připravit. Když jsme potřebovali dostat zprávy do novin kvůli jedné solanské kauze, kauze prasečáku, všechno jsme připravili a novinářům to poslali. Oni nám pak zavolali, my odříkali to samé a oni tam jen dali uvozovky. Prostě jsme jim nedali možnost udělat chybu. Počítat s tím, že o nás někdy novinář napíše něco, co se nám bude líbit, jsme přestali.

Oč v té kauze šlo?

V obci se objevil investor z Holandska, který chtěl z prázdného kravína postavit „fabriku na vepřové“, jak oni říkají výkrmě selat. Nejdříve mžili s počtem zvířat, který se vyšplhal až na 14 000 kusů, pak i s počtem zaměstnanců, který klesl z osmi na tři. Zvířata by vozili z Holandska na měsíc, pak by je přesunuli dál na východ. Z kejdy by kvašením vyráběli tzv. „ekologickou elektřinu“. Ve vsi by zbyl smrad a vykvašená kejda. Místní byli proti a naše organizace MRKEV ve spolupráci s obecním úřadem na sebe vzala roli

„oficiálního odpůrce“. Vyjadřovali jsme se ke spoustě dokumentů a postupovali podle právních norem, které obec má. Petici pak podepsali skoro všichni místní. Nakonec jsme se ale dočkali toho, že o MRKVI kolovaly anonymní dopisy, že jde o sektu... vždyť přece nejíme maso. U nás doma byl taky fiktivní zájemce o zeleninu, z něhož se vyklubal člověk od toho investora – prý pro styk s veřejností. Bylo nám z toho nejdřív špatně, pak zase do smíchu, že jim za to stojíme. Celý případ teď řeší právníci, kteří dokonce napadají obec jako takovou za to, že využila svého práva rozhodovat o tom, jakou chce mít budoucnost. Někteří úředníci jsou sice na straně obce, ale nemůžou dělat víc, než nám to jenom říct.

Když to tak poslouchám, připadáte si v Solanech skutečně úplně pryč z civilizace?

Z té se nedá utéct. Kolem nás jsou zemědělci, kteří používají chemky. Díky tomu máme studnu, ve které není pitná voda. Jezdíme pro ni s petkama do Třebívlic, kde je pramen. Tři kilometry je ještě málo – kdo dnes má doma studnu s pitnou vodou? Přijíždějí k nám lidé a říkají – já, vy nemáte pitnou vodu, to je špatně. A já jim říkám – a my ji nemáme možná i proto, že vy si kupujete chemické jídlo, bílé rohlíky a levné mlíko v tetrapaku. Kdybyste víc tlačili na to, aby bylo ekologické... Lidi si dneska málo uvědomují, jakou sílu má každá jejich utracená koruna, tj. koho svými penězi podporují. O tom se málo mluví a píše: kdo vlastní který koncern atd. Dnešní tzv. finanční krize se omílá pořád dokola, ale zamýšlí se někdo nad tím, kdo nás do ní dovedl? A že by to šlo jinak, než nahnat lidi zase jenom nakupovat, aby se ekonomika hýbala? Že by šlo nakupovat méně, a když už, tak kvalitu namísto kvantity? Některé automobilky v USA prý nabízejí dvě auta za cenu jednoho. To mi přijde jako naprostý úlet! Na co budou ti lidi jezdit? A dalším úletem je podle mě

evropská zemědělská politika, na které se bohužel podílejí i naši zástupci. Jak a kdy se ujalo heslo „potravinová soběstačnost je cestou zpátky“? A tak zastavme co nejvíce orné půdy sklady a fabrikami na autodily! Ať se ti zástupci projedou kolem Lovosic, a půjdou do mdlob. Co budou jíst další generace? A co budou dýchat?

Nechybí vám něco na té vaší samotě?

Spousta lidí říká – vy jste tak odříznutí, nemáte ani televizi, nevíte, co se děje ve světě... A já na to – co vy si dneska pamatujete ze včerejších zpráv? Víte, že byla válka v Gruzii, ale ovlivní vás to nějak? Vůbec nijak. K nám pak za dva roky přijede někdo, kdo je touhle dobou v Gruzii, a bude nám o tom vyprávět. A tím se dozvíme daleko víc než ten, kdo o tom čte denně zprávy. S lidmi, kteří k nám přijedou, se nedíváme na Události, ale povídáme si s nimi třeba o tom, jak se děti v Nepálu učí anglicky. Dozvídáme se o světě podobným způsobem jako dřív. Tehdy po světě chodilo pár lidí, kteří se pak vrátili do své vesnice a vyprávěli o tom, co se děje v jiném okrese. Rádus toho, kam se lidi dostali, byl malý.

Jací jsou v Solanech místní?

Úplně v pohodě! Vycházíme s nimi. Díky tomu, že jsme za vsí, nekouká nám nikdo do talíře. Nikomu taky netlačíme, co má dělat. Známe lidi, kteří se někam odstěhují a říkají sousedovi, co má dělat. Tohle jsme nikdy nezkoušeli: každý má svou cestu. Ať si jde, kam a jak chce. My naopak chodíme za místními a ptáme se, kdy tady prší, kdy přestává mrznout, kdy se seje tohle a tohle... Oni pak mají oprávněný pocit, že je potřebujeme. Není to tak, že jsme přišli někam, kde si děláme svůj ráj, a říkáme ostatním – vy to děláte blbě. Pro nás jsou lidi hodně důležití, a dáváme jim to najevo. Každého pozdravím, i když nevím, kdo to je. Jistou výhodou je i to, že nemáme takové ty místní vazby, kdy náš bratranec kdysi někomu něco udělal... Postupem času už

lidi přicházejí i k nám. Sem je to osm set metrů, což není pro každého úplně krátká vzdálenost. Tady jsou lidi schopní jet autem na pole za vesnici. Přišli k nám třeba s tím, že: – hele, vy nestříkáte česnek, soused to zkoušel, a zplesnivělo mu to. Jak to děláte? Nebo byl jeden pán nemocný a nějaká paní mu poradila, ať pije šalvěj. Oni nevěděli, co to je, že je to rostlina. Ale šli se nás zeptat, tak jsme jim rovnou dali pytel... Postupně nás lidi začínají brát vážně. Nicméně nejsme pyšní. Je mi jasné, že zavřu dveře a mluvím se o tom, že jsme divní: nemáme pračku, nejíme maso, nechodíme do práce, chodí k nám divní lidi s baťohama, dredama... – Vidělas tu černošku, co tam šla? apod. Velkou výhodou ale je, že v Solanech není hospoda, takže lidi nemají takové to centrum, kde se pomlouvá.

Cestování vám nechybí? Nebo to tu můžete zavřít a vyjet si?

Jsmo vegani, nejíme ani mléko ani vejce, nechováme žádná zvířata, takže kdybychom chtěli odjet, žádná koza nám neumře. Ale jsme na samotě a máme spoustu věcí venku, takže stejně neradi odjíždíme. Když potřebujeme, napíšeme nějakým kamarádům – hele, Pražáci, nechcete víkend na samotě? Ale to se stává málokdy, protože tady je pořád co dělat. Nám nechybí ani tak to, jet k moři. Ale chybějí nám kamarádi, které jsme venku potkali. Píšeme si s nimi dopisy, e-maily. Snad jednou přijde čas, kdy na jaře zasejeme, pak se budeme moct sebrat, za tři měsíce přijedeme a budeme moct sklízet. Příroda se o to postará sama. Tak to je náš cíl.

Chtěli byste si přečíst profil nějaké osobnosti spjaté s Litoměřicemi? Napište nám svůj tip na e-mailovou adresu karel.khm@seznam.cz!

Recenzent Bookowski vám přináší své dojmy z novinek ve fondu knihovny. Přečtěte si, co byste v novém roce neměli opominout.

BELETRIE

Doris Lessingová – Puklina

Jota 2008

Muž činí, žena jest – to je téměř kanonická definice bytostného rozdílu mezi pohlavími. V románu předložené držitelky Nobelovy ceny za literaturu rekonstruuje historik klasického Říma mýtus, podle něhož byly prvními lidmi ženy. Do poklidného „puklinského“ světa lenošení a splývání na vlnách bytí přinesly neklid až „zrůdy“, stvoření s podivným klacíkem mezi nohama. Lessingová se ve své knize ptá: proč se spolu muži a ženy tak trápí? Muže přitom popisuje jako nestálé bloudící tvory, kteří nejsou vybaveni základní harmonií se světem, jež se zdá být vlastní ženám. Ale ani ty nejsou dokonalé – bývají líné, kruté a omezené. Autorka seznává, že nekonečný kolotoč iritace, frustrace a touhy, ve kterém se točí vztahy mužů a žen, je něco daného a nelze s tím hnout.

Doris Lessingová se narodila roku 1919 v Íránu anglickým rodičům, dětství a mládí strávila v dnešní Zimbabwe, pak odešla do Británie. V mládí byla okouzlena komunismem a feminismem. Píše celý život. V řadovém domku v Londýně vstává každý den v pět ráno, nakrmí ptáky a od devíti už sedí u psacího stolu.

Ivan Martin Jirous – Rok krysy

Torst 2008

Formoval český underground druhé vlny. Za to byl politicky vězněn. Po revoluci bouřlivák–alkoholik. Teprve nedávno se Jirous stal uznávaným nositelem prestižní Ceny Jaroslava Seiferta. Ve své poslední sbírce rýmuje mj. o tom, že raději než bigbít už poslouchá kuňkání žab. Také ptáčkům sype pilně a na plzeň chodí k Rudolfovi. „Zbačkorovatěl nám pověstný rebel? Zkrotl beránek?“ ptal se kritik Jan Nejedlý v loňské recenzi v Lidových novinách. Jirousovy nové melodické až zpěvné básně jsou možná méně provokativní, ale o to niternější, až konfesní, a s životem i smrtí smířené. „Já si k smrti své dolezu sám,“ píše básník a dodává: „Ani mě zajímat nebude / zda nad mou rakví / kecají kněží // Nicméně doufám / že bude sněžit.“

D. Lessingová a Nobelova cena

I. M. Jirous

NAUČNÉ ODDĚLENÍ

Jiří Trávnický – Čteme?

Host 2008

Autor v knize vychází z vůbec prvního českého průzkumu zaměřeného na čtenáře a čtení, který se uskutečnil v roce 2007 pod patronátem Ústavu pro českou literaturu Akademie věd a Národní knihovny ČR. Hlavními srovnávacími kritérii byly pohlaví, věk a vzdělání – vzhledem ke knihám, které jsme si koupili, případně půjčili. Kniha nepřináší pouze suchou statistiku. Získaná data Trávnický vždy na konci kapitol, které se knihám a čtení věnují z různých aspektů, analyzuje a interpretuje. A nejde ani o žádné hraní si na českém písečku. Autor porovnával výsledky domácí statistiky s podobně zaměřenými výzkumy v USA, Německu, Polsku a dalších zemích. Také díky tomu Trávnický zjistil, že Česko je oproti zbytku světa charakteristické hustou sítí knihoven. Dále zjistil, že daleko lépe ke čtenářství motivují lidi knihovny v menších městech. Autor potvrzuje i to, k čemu došel interní průzkum naší knihovny – že většinu čtenářského publika v Čechách tvoří ženy. V závěru knihy dává Trávnický k dobru některé poznámky, které mohli respondenti průzkumu uvést mimo okruh zadaných otázek. Dozvíme se tak např., že báseň Polednice není vhodná pro žáky 5. třídy. Dále že jednoho pána mrzelo, že ke koupi není Z Buzuluku do Prahy. Nebo i to, že jedna paní byla nešťastná, protože se rozvedla, ale pak změnila zaměstnání a opět objevila svět knih.

DĚTSKÉ ODDĚLENÍ

Astrid Lindgrenová – Strašidlo Sušinka

Ilustrovala Eva Sýkorová Pekárková

Albatros 2008

Knížka o zbytečném a někdy zas prospěšném strachu pro začínající čtenáře od šesti let vychází v češtině vůbec poprvé. Babička svým vnoučkům vypráví strašidelný příběh, který pamatovala ještě i babička její babičky: vesnický pacholek Sušinka neměl rád místního varhaníka. Když hrál v noci sám v kostele, šel ho v převleku vystrašit. Jenže varhaník utekl a Sušinka se začal v setmělém kostele bát. Když ho pak něco zezadu popadlo, ztuhla mu krev v žilách. Nebyl živý ani mrtvý, a tak stál sto let opřený o hřbitovní zed' a všichni se ho báli... Když babička dovypovídá, vydají se děti domů. Jak jinak než lesem! Ted' se bojí pro změnu ony – tmy a pak i toho, že na ně přijde Sušinka.

Spisovatelka a filmová a divadelní scenáristka Astrid Lindgrenová se narodila roku 1907 ve Vimmerby na jihu Švédska. Jako malá se chovala nekonvenčně: první v širém okolí si ostříhala vlasy nakrátko, zamilovala si jazzovou hudbu a ráda tancovala.

A. Lindgrenová

Poměrně brzy se stala svobodnou matkou a odešla do Stockholmu. Dcera Katrin ji inspirovala k vytvoření literární postavy Pipi Dlouhé punčochy. Krátce po hravé Pipi vydala Lindgrenová další bestseller Děti z Bullerbynu, příběhy chlapců a děvčat ze tří venkovských rodin žijících v sousedství. Její knihy byly přeloženy do 70 jazyků ve více než 100 zemích po celém světě. V roce 1958 jí byla udělena Cena Hanse Christiana Andersena, která je považována za nejvyšší možné ocenění autorů dětských knih. Spi-sovatelka zemřela roku 2002.

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

Goldfrapp – Supernature

EMI 2005

Britská dvojice se na hudební scéně objevila v roce 1999. Je nazvaná podle příjmení zpěvačky, skladatelky a výtvarnice Alison Goldfrapp. Ta při koncertech vystupuje jako sexy domina ve vysokých botách a v ultrakrátkých kostýmech, občas je ozdobena i koňským ohonem a předvádí nemravné cviky s nástrojem thereminem. Supernature je předposlední deskou dua experimentujícího s různými žánry. Zpěvačiny éterické, do operních výšin stoupající vokály a vrstvené syntezátorové rejstříky klávesisty Willa Gregoryho se tu snoubí s robotickou dance music, electroclashem i chytlavým discem. Obsahuje dva velké hity, taneční Ooh La La a elektrobaladu Number 1.

Vladimir 518 – Gorila vs. Architekt

Hugo Toxxx – Rok psa

BiggBoss 2008

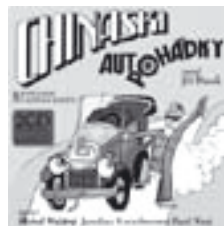
Sólové projekty protagonistů hip-hopových projektů Peneři strýčka Homeboye a Supercroo. Legenda českého graffiti V518 se v současnosti věnuje mj. grafice a komiksu a je také motorem labelu BiggBoss, který vydal obě desky. Zvuk jeho Gorily je překvapivě oldschool i nuschool: retro elektro a heavy metal plus beaty a rapy. Vrcholy alba jsou tracky Děti prázdnoty s hostujícím klasikem naturismu Leškem Semelkou a karnevalová H. C. H. B. s výborným vokálem Ivana Hoe. Toxxx, častý Vladimírův kolega při živých vystoupeních, na svém sólovém debutu tvrdí: „Tančím valčík jak Strauss, jsem prezident jak Klaus“ a „Škrlová je moc!“ či „Josef Fritzl je dementní kripl“. Sekundují mu třeba Dara Rolins nebo Vec ze Slovenska.

Chinaski – Když Chinaski, tak naživo, Autopohádky Universal Music 2008

Já – recenzent tohoto bulletinu, se jmenuji podle amerického spisovatele Charlese Bukowského. Proto bylo jen otázkou času, kdy si k recenzování vyberu skupinu, která je od roku 1994 pojmenována podle Bukowského autobiografické postavy Chinaskiho. Na hudebním oddělení naší knihovny najdete hned několik jejich CD. Loni k nim přibyla novinka: živák z loňských výpravných, „arénových“ vystoupení Když Chinaski, tak naživo. Doprovází ho DVD s civilními záběry ze zákulisí turné či z výletu kapely do USA. Chinaski také složili přes dvacet chytlavých písní k audioknize určené dětem Autopohádky Jiřího Marka. CD vzniklo pod dohledem uznávaného režiséra mluveného slova, herce Studia Y Jana Jiráně. Svěží příběh zaujme současné teenagery, „a přitom jim neudělá z mozku malou kostku,“ jak tvrdí recenze Deníku. Jednotlivých rolí se ujali mj. herci Pavel Nový, František Táborský či Jaroslava Kretschmerová. Autopohádky najdete ve dvou dílech na oddělení beletrie.

Chinaski mají za sebou bohatou historii. Pocházejí z oblasti Českého ráje, kde hráli ještě jako Starý hrady a pak St. Hadry. Loni na konci července tragicky zemřel jejich spoluzakladatel a kapelník Pavel Grohman, který je coby textař podepsaný pod jejich největšími hity Klára, Tabáček nebo 1970. Na turné jej v pozici bubeníka nahradil David Koller.

Půjčili jste si některou z novinek, které doporučuje Bookowski? Zaujala vás, nebo se vám naopak nelíbila? Napište nám na e-mail karel.khm@seznam.cz. Stejně tak nám napište, pokud vás zaujal jiný titul. Krátké čtenářské recenze otiskneme a odměníme!

ODDĚLENÍ BELETRIE

„Čtenáři! Knihu doma zabalte a před odevzdáním obal sejměte! Nepište do knihy, neobracejte listy nasliněnými prsty, nezakládejte rohů, nedávejte ji na místo vlhké, k blízkosti kamen a na slunce. Nekýchejte nad knihou a nepůjčujte knih lidem nakažlivě nemocným.“

Tyto instrukce si můžete přečíst zarámované na oddělení beletrie v naší knihovně. Vedoucí oddělení Michaela Klímová je převzala z doporučení, která se kdysi do knih v knihovnách skutečně vlepovala. Ale nemusíte se bát, že by po vás vyžadovala, co v nich stojí. U nás dostanete tituly již zabalené, současná medicína již ví o malé výdrži bakterií a skvrnky od čaje nebo snad stopy po krvi jsou vlastně vítaným zpestřením pro ty, kdo knihu budou číst po vás.

Oddělení beletrie se nachází v přízemí budovy knihovny. Je vlastně jednou dlouhou místností. Ta je ovšem členěná na několik sekcí, a tak se na židli u stolečku nebo za počítačem můžete cítit jako v soukromí. Atmosféře domova napomáhá i výzdoba. Mezi doplňky najdete živé i suché květiny, polštářky, záclonky, vázy i košík s ořechy. Na nástěnce u vchodu jsou fotografie prarodičů Michaely Klímové, které našla na půdě, když knihovna pořádala akci Rodinné stříbro. Tzv. „krásná literatura“, tedy próza i poezie, lemuje celý prostor oddělení. Knihy jsou členěny abecedně, přičemž nejvýznamnější čeští i světoví autoři jsou zvýrazněni zvláštní popiskou. Na beletrii najdete i knihy roztríděné podle stejného žánru, např. detektivky, cizojazyčnou literaturu nebo drama. Na regále u výpůjčního pultu jsou vystaveny knižní novinky, které se vzhledem ke své atraktivitě půjčují pouze na týden. V nabídce oddělení beletrie figurují i CD s mluveným slovem, tzv. audioknihy. Ty jsou rozděleny do žánrů – historické, divadelní a rozhlasové hry a humor/povídka. Oblíbené jsou převážně mezi střední generací, nejvíce se půjčují tituly od Tolkiena nebo Eca, cyklus Toulky českou minulostí nebo tituly ze sekce humor. Audioknihy jsou i skvělou možností „přečíst“ si knihu pro zrakově postižené a špatně vidící čtenáře.

Na oddělení beletrie se myslí i na ty, kteří do knihovny nemohou dojít. Dvakrát do měsíce je zajištěna donášková služba pro seniory z pečovatelských ústavů Zdislava a ve Švermově ulici. Podle Michaely Klímové mají o knihy větší zájem seniorky než senioři. Bud' chtějí konkrétní titul, nebo si vyberou z balíku knih, které jim knihovnice přinesou. Nejvíce u nich letí detektivky, červená knihovna, životopisy, někdy i historické knihy.

Michaela Klímová a oddělení beletrie. Foto: archiv

Michaela Klímová během devíti let odpozorovala složení, zvyky a frekvenci svých čtenářů: „Ráno chodí senioři a také záškoláci, kteří buď surfují na internetu nebo si čtou a občas i píšou. Kolem dvanácté sem chodí zaměstnaní lidé, kteří mají pauzu na oběd. Po poledni je chvíli klid, ale zhruba od jedné druhé hodiny už začínají chodit školáci a studenti, kterým končí škola, a ještě později i lidé, kteří končí v práci. Pozdě odpoledne a k večeru pak řady čtenářů prořídnou. Jsou dva tři čtenáři, kteří do oddělení beletrie chodí každý den, pak je i dost takových čtenářů, kteří se zastaví aspoň jednou do týdne. Celkem oddělení za den navštíví cca 130–140 čtenářů, někdy i více. Většinou mezi nimi figurují ženy všeho věku,“ prozrazuje knihovnice.

Statistika z oddělení beletrie za rok 2008

Nejpilnější čtenáři

1. muž (53 let) 404 výpůjček
2. žena (45 let) 353 výpůjček
3. žena (48 let) 320 výpůjček

Nejčastěji půjčované dokumenty

1. K. J. Erben: Kytice 57x
2. Boccaccio: Dekameron 49x
- 3.–7. povinná četba
8. Nora Roberts: Tichý přístav 39x
9. Nora Roberts: Modrý záliv 37x
10. Sandra Brown: Pavučina z hedvábí 36x

Věkové rozložení čtenářů

- 16–29 let 23 %
- 30–49 let 30 %
- 50–69 let 31 %
- 69 a více 16 %

Pohlaví

- Muži 25 %
- Ženy 75 %

Oddělení beletrie je otevřeno od 8.00 do 17.00 hodin, ve středu je otevírací doba prodloužena až do 18.00 hodin. Čtenáři mohou zdarma hodinu brouzdat na internetu, je-li místo u počítače. Je zde, stejně jako na naučném oddělení, možnost rezervovat si knihu, pokud je už půjčená. Půjčuje se na měsíc, knihy si lze jednou prodloužit. Pokuta za nevrácení jedné knížky za den do stanoveného termínu tvoří 10 Kč. Pokud chcete navštěvovat oddělení beletrie a s ním i další oddělení knihovny, je třeba zaplatit registrační poplatek. Ten činí 200 Kč na rok, pro studenty je za 150 Kč, senioři od 70 let neplatí nic.

Na oddělení pro děti nově přibyla kopírka, scanner a tiskárna. Na novinky tu malé čtenáře upozorňuje výstavka.

Loni a předloni pořádala naše knihovna pasování žáků 2. tříd základních škol na čtenáře. Do Litoměřického deníku napsala o akci Světluška Procházková, která vyučuje ve 2. B Základní školy T. G. Masaryka: „V přednáškové síni nás nejprve přivítal královský šašek a oznámil dětem, co vše je pro ně přichystáno. Po fanfárách se otevřely dveře, vešel král se zlatou korunou na hlavě, v královském plášti a v ruce držel listinu s pečeti. Každý žák musel před králem pokleknout a král ho poklepal listinou po pravém i levém rameni a po hlavičce. Pak žák dostal od královského šaška odměnu. Mezi odměnami byla i poukázka na získání čtenářského průkazu zdarma. Na závěr poděkoval král i mně za to, že jsem naučila děti číst, a předal mi krásnou růži. Knihovna K. H. Máchy si určitě zaslouží za takové akce poděkování a uznání!“

Do soutěže Život za doby Karla IV., která probíhala od začátku října do konce listopadu, přišlo na devadesát kreseb a maleb převážně od dětí 1., 3. a 5. ZŠ v Litoměřicích. Hodnotila je vedoucí dětského oddělení Petra Haldová. S modelem hradu Karlštejn vyhráli Štěpán Studený a Kryštof Kučera, oba z 1. ZŠ. Dostali balíčky s potřebami na výtvarnou činnost a knihy. Skicáky, modelínou, pastelkami, barvami atd. byly odměněny i jednotlivé družiny a školy. Výstavku z dílek si nyní můžete na dětském prohlédnout.

Na dětském oddělení si děti do konce února mohou ze samotvrdnoucí hmoty vymodelovat Maxipsa Fíka a vyplnit test týkající se tohoto zvířecího hrdiny večerníků (Jaký nápis napsala na záda Ája Fíkovi, než se vydal do světa? apod.). Akce vznikla ve spolupráci se Severočeskou galerií výtvarného umění v Litoměřicích v rámci výstavy Trvalé následky Jiřího Šalamouna. Na dětském je také výstavka knih, které známý výtvarník ilustroval.

Petra Haldová s „tetováním“ na akci Noc s Andersenem. Foto: archiv

Od března loňského roku můžou děti předškolního věku v knihovně navštěvovat čtenářský kroužek nazvaný Čtenářské klubko. V současnosti jej navštěvuje asi deset dětí. Vede ho Eva Štíbrová z oddělení katalogizace.

Jaký byl podnět k založení Klubka?

Celostátní projekt Celé Česko čte dětem. Jeho základním cílem je motivovat rodiče a vychovatele, aby nahlas četli dětem, a tím u nich vytvářeli vztah k literatuře, rozvíjeli jejich intelektuální a emotivní stránku, fantazii a představivost, schopnost vyjadřování a slovní zásobu. Kdo jiný než knihovny by měl tuto myšlenku podpořit. A já pochopitelně doufám, že vychovávám budoucí čtenáře knihovny!

Jak konkrétně čtenářské sedánky s dětmi probíhají?

Náplní každé úterní hodiny Čtenářského klubka je především hlasité čtení pohádek. O nich si pak s dětmi vyprávíme, případně je děti vyjadřují výtvarně, nebo si je zahrajeme. Také hrajeme různé hry zaměřené na rozvoj slovní zásoby a dalších výše uvedených schopností. A taky si někdy jen tak zařadíme.

Co s dětmi čtete?

Hodiny si připravuji aktuálně z týdne na týden, častokrát jako reakci na přání dětí v předchozí hodině. Jinak se snažím jednotlivé hodiny zaměřit tematicky, např. na roční období, svátky, zvířata, rostliny apod. Ráda bych s dětmi zkusila dramatizaci pohádek.

Mohou se do kroužku přihlásit ještě další děti?

V současné době je kapacita Klubka naplněna, resp. více dětí než deset nemůže jeden člověk zvládnout. Činnost kroužku koresponduje se školním rokem, na konci srpna si tedy rodiče mohou vyzvednout přihlášky do Klubka na dětském oddělení. Aktuální informace ke Klubku rodiče naleznou také na webu knihovny www.knihovnalitomerice.cz

Eva Štíbrová a Klubko. Foto: archiv

Knihovna pro vás v rámci off-programu pořádá zajímavé autorské večery, v nichž zdaleka nejde jen o literaturu.

Na halloweenské akci knihovny nazvané Horor a maska, která se v knihovně a nedalekém klubu Baronka konala v listopadu, vystupoval i básník Ewald Murrer (ukázku z jeho tvorby najdete v literární příloze). Ten pak na svých webových stránkách o události publikoval reportáž. Část z ní pro vás otiskujeme a komentujeme:

„Po příchodu do knihovny jsem byl potěšen přítomností lidí velmi výtvarných, na pozvánce byl totiž oznámen večírek v maskách. Oslovil jsem jednoho pána, jehož maska byla obzvlášť povedená. Ukázalo se však, že se o masku nejedná a pán tak chodí pořád – byl to nějaký guru, člověk vyléčený v Indii ze zhoubné nemoci a u nás šířící sympatické učení (Jogi Mokšanand, který v naší knihovně dvakrát vystupoval – nejprve v říjnu roku 2007 s přednáškou o józe, podruhé rok nato na akci Šoumeni; zde zatančil na píseň pražského rapera Vladimíra 518, jehož desku recenzuje Bookowski – pozn. red.).

Pak už jsem byl opatrnější a masky si prohlížel lépe, neboť nyní se téměř u každé vkrádala myšlenka, že by se mohlo jednat i o běžnou vizáž. Byli to: člověk z místní kapely Der Popletter – zjevně šílený (teplícký Radek Hásek, který je v naší knihovně častým hostem a na minulém čísle bulletinu Mácha zdobí jeho fotoportrét rovnou titulku – pozn. red.), nějaký starší pán píšící básně a obcující se skupinou XXVI, tedy nejspíš také šílenec (angažovaný člen Strany zelených Jiří Ošlejšek, mezi Litoměřičany poměrně známý – pozn. red.), velmi excentrický Jaroslav Balvín, oděný v lékařském plášti a roušce, a množství dívek, u nichž potrhlost byla vlajkou.

Všude se povalovaly balonky, čajové svíčky a dětské malůvky. Na schodech se pořádala soutěž ve vytahování jablek z vody bez použití rukou. Atmosféra připomínala mládežnickou klubovnu. Do toho přijel DJ Victorious, který k této příležitosti přibral celý ansámbl svého nového projektu Cosmic Conflict. DJ byl atmosférou překvapený a lehece nervózní. Nicméně projekt Up se celkem vyvedl. Obecenstvo bylo pozorné, DJ si pohrával s emocemi, videoprojekce se trefovala do diagnóz publika.

Jiří Ošlejšek a maska. Foto: Miroslav Valeš

Marie Vykopalová a jablko. Foto: Miroslav Valeš

Osazenstvo knihovny pokračovalo ve svém programu. My jsme se zatím vydali hledat Baronku. Klub jsme po troše tápání našli. Náhle jsme stáli v sychravé místnosti, do které se vcházelo přes ponurý dvůr. Underground. Victoriousovo znepokojení již bylo

značné. Ve sklepe pod námi zkoušela nějaká místní kapela, takže chvíli se hudební tělesa překřížovala, kdo s koho. Pak již z knihovny došlo osazenstvo kulturního večera a neslo s sebou rakev. V ní byl popravený básník. Tuto kratochvíli oznamoval plakát, bohužel jsem ale akt neviděl a nevím ani, kterého básníka popravili (z technických důvodů nejlépe ze severočeských básníků Radka Háška – pozn. red.). Pozůstali literáti a milovníci poezie byli umatláni od krve a šla z nich hrůza. V mlze na parketu se tak náhle ploužili a všelijak poskakovali tito litoměřičtí podivíni. Večer rozhodně stál za to.“

Na akci Mácha Remixed, kterou knihovna pořádala loni 13. prosince, recitoval parafrázi Máje v hantecu brněnský básník Petr Moučka. Ukázku ze sbírky Prýgl–Ráj jste si mohli přečíst v minulém čísle našeho bulletinu. Autor dorazil do Litoměřic se svou ženou a velmi se mu tu líbilo. Z Hospody u letního kina, kde akce pokračovala divadelním představením a koncerty, se Brněnští odebrali do Vikárky. „Byl tu šrumec, tanec a holaj duša. Uvařili i dali s sebou. I víno,“ popsal nám Petr Moučka. „Ale tam už jsem byl unavený,“ dodal a rozhovořil se i o nedělním programu. „V neděli nás jeden zaměstnanec muzea, bývalý vychovatel z pastřáku, doprovodil do Máchovy světničky a bylo to super. Vyfotil jsem si kytaru a všechno, hlavně Říp a Radobýl. Zavedl nás i do restaurace Katovna, mám fotku s katem. Vysvětlil nám, jak se dostaneme na hřbitov k pomníku, a pozval nás ještě do muzea. Pomník jsem za soumraku našel, mám z něj kamínek i fotku, a pak nám pán v muzeu ještě uvařil kafe, dal oplatky a v prvním patře nás nechal kouknout se na expozici. I té mladé všeumělkyně (Ilona Staňková, s níž jsme přinesli rozhovor v minulém čísle našeho bulletinu, loni totiž vystavovala i v knihovně – pozn. red.). Domů jsme se dostali pohodově, ani nebyly vlaky moc narvaný. Cestou jsem si v duchu slíbil, že se za K. H. M. rozhodně ještě přijedu podívat. Je tak trochu v každém z nás...“

Divadelní hrou Jaroslava Balvína Mácha: Deníky s Marcelou Koutkovou a Václavem Formánkem, která byla premiérována v rámci zmíněné akce Mácha Remixed, byla nadšena divačka Jana Štefaníková. Ta se o svůj dojem rozhodla podělit se čtenáři Karla: „Ráda bych upozornila na velmi zajímavý a kvalitní ochotnický počín. Představení Mácha: Deníky je na velice dobré umělecké úrovni a to díky hercům, scénáři a hlavně režii. Obsah je velice úsměvný, ale zároveň i k zamyšlení, provedení doprovázené filmovým materiálem má prvky multimediální show, která trvá cca jednu hodinu. Mohu jen doporučit!!!!“ (pozn. red.: inscenace Mácha: Deníky bude reprízována v Ústí nad Labem ve středu 18. února od 20:00 v klubu Circus).

Petr Moučka. Foto: Karel F. Tománek

Litoměřická knihovna naplňuje v posledních dvou letech své prostory pravidelnými výstavami mladých výtvarných umělců a fotografů spjatých s regionem. Nejinak tomu je a bude i letos.

Expozice fotografií nazvaná This land is not for sale Miroslava Kašky, která byla v knihovně vystavena loni na podzim, pokračovala v putování po galeriích Rybanaruby a Jelení v Praze a také na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně. Fotky z vernisáže v naší knihovně najdete na adrese www.barbucha.free.rajce.idnes.cz/This_Land_Is_Not_For_Sale

Až do 1. března hostíme expozici streetartistů. Její účastníci se ji rozhodli pojmenovat RARY ART (od anglického slova LibRARY – knihovna). A to vzhledem k nonsensu vystavovat „pouliční umění“ v uzavřeném prostoru, nadto v instituci zatížené takovou mírou oficiality, jakou je knihovna.

Výstava byla instalována během pátku 16. ledna. Částečně ji tvoří artefakty, které tvůrci dovezli a které již vystavovali jindy a jinde. Milan Žák-Kody představil obrazy s malbou inspirovanou free-stylem jeho graffiti grifu. Malba je přitom na okázale neošepsovaném, částečně potrhaném „jetém“ plátně. Taťána Morová přispěla fotografiemi dokumentujícími intimní komunikaci s jejím „EX“, která probíhala reakcemi na jeho pozérská dílka v ulicích (komiksová bublina s nápisem „Slipy mi pere máma“). Blanka Svatošová polepila zeď u dětského oddělení nepravidelnými horizontálními řadami citací z knih, novin, filmů či rozhovorů, které ji zasáhly. V rámci RARY ARTU vznikly také zcela nové artefakty, většinou kolektivní práci jednoho nebo

Taťána Morová vs. A.S.S. Foto: Milan Žák-Kody

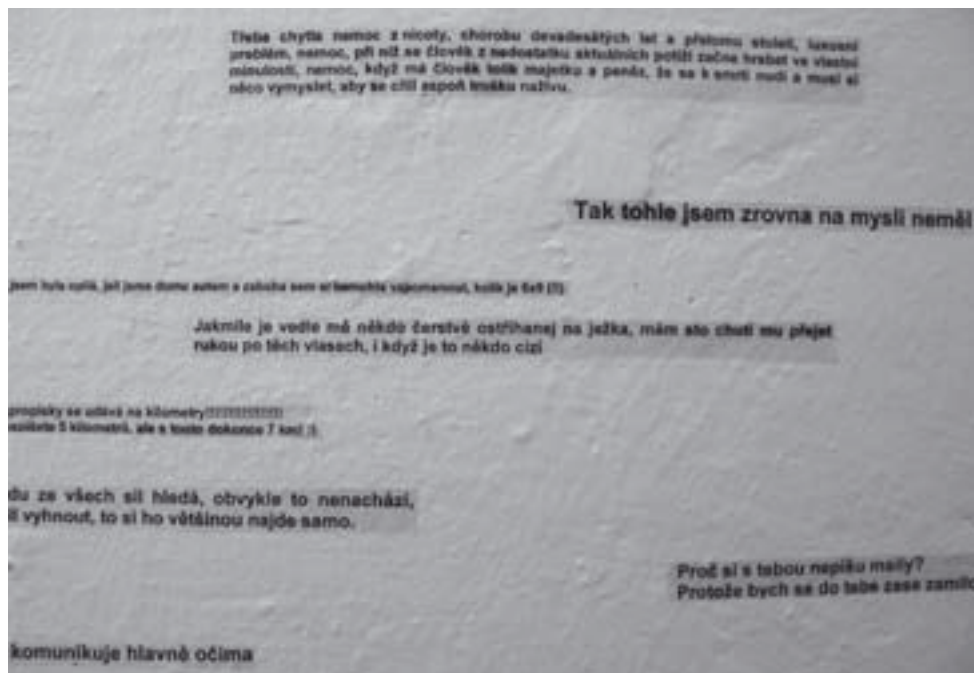
Taťána Morová při tvorbě. Foto: Milan Žák-Kody

Milan Žák při instalaci. Foto: archiv

několika zúčastněných umělců a dokonce i přispěním návštěvníků vernisáže. Morová přilepila komiksovou bublinu se vzkazem k jednomu z děl, které jsou v knihovně již delší dobu – k nástěnné malbě Radka Květoně. Ten zasloužilého knihovníka z Milešova Františka Ouředníčka vymaloval loni na podzim do výklenku zdi u schodiště, a to právě streetartovou technikou stříkání spreje a nanášení barvy přes šablonu. Během vernisáže vytvořili umělci a ti z hostů, kteří o to měli zájem, kolektivní dílko spreji přes šablony z fólií. RARY ART se nakonec vrátil i ke svému streetartovému původu a intervenoval do ulice: na balkoně visí velkorozměrná pestrá plachta, která zve kolemjdoucí na výstavu. Na chodníku před knihovnou je k tomu samému láká skřet postříkaný pestrými barvami, netradiční dřevěné „áčko“.

Text ke katalogovému listu, který vznikl v duchu celé výstavy až během instalace, napsala Jitka Kratochvílová. Ta je doktorandkou oboru Teorie výtvarné výchovy katedry výtvarné kultury na PF UJEP a o street artu připravuje dizertační práci. Kratochvílová mj. píše: „Streetartové hry se může zúčastnit v podstatě každý tvůrčí člověk, který má nebo chce jejím prostřednictvím něco sdělit. K jejímu rozehrání není zapotřebí výtvarného vzdělání... Na street artu mě baví jeho hravost, bezprostřednost a opravdovost. Baví mě neustálá změna a rychlá pomíjivost pouličních výtvorů. A také mě baví zúčastňovat se této nikdy nekončící komunikační hry ulice, která není omezována žádnými pravidly.“ Jitka Kratochvílová bude moderovat besedu o street artu, která v knihovně proběhne 26. února od šesti hodin a již se zúčastní i někteří vystavující umělci.

Dílo Blanky Svatošové. Foto: Milan Žák-Kody

Vědomice leží cestou z Litoměřic asi dva tři kilometry před Roudnicí nad Labem. V roce 2007 se staly vesnicí Ústeckého kraje. Už sedmým rokem tu obecní úřad vydává Vědomické noviny. V posledním čísle se můžeme dočíst tuto glosu autora podepsaného V. L.: „Žijí mezi námi. Ovšem je jich jako šafránu. Mám na mysli obětavé a nezištné lidičky, kteří myslí především na ostatní a pomáhají či tvoří pro potěchu ostatních. K takovým lidem patří bezesporu paní Ing. Iva Fořtová, která za podpory podobně obětavých lidí vykonává spoustu dobrovolné práce na poli kultury a společenských akcí v obci.“ Paní Fořtová vede vědomickou knihovničku (www.vedomice.knihovna.info). Ta sídlí v přízemí obecního úřadu a metodicky ji vede Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích.

Nejen z Vědomických novin je zjevné, že se podílíte na obecním společenském životě. Nabízí se otázka, zda jste rodačkou...

Kdepak, jsem přistěhovalec z města a ve Vědomicích žiji teprve pět let. K pořádání kulturních akcí a vedení místní knihovny jsem se dostala vlastně náhodou: byla jsem s dítětem sama doma, a zákonitě měla potřebu stýkat se s lidmi. Tak jsem přišla na obecní úřad a zeptala se, jestli něco nepotřebují. A tak jsem se časem ocitla v kulturní komisi, která připravuje karneval, pálení čarodějnic a spoustu dalších akcí. Před rokem a půl odešla z knihovny bývalá knihovnice a starosta mě požádal, abych to vzala po ní.

Jak jste ve Vědomicích spokojená?

Způsob života na vesnici se mi zalíbil. Pominu-li se pjetí s přírodou, i komunikace mezi lidmi je výrazně jiná než ve městě. Když vás tu člověk potká, nikdy neřekne jen „Dobrý den.“ Ale řekne – „Jé, dobrý den, jak se máte, co děti?“ apod. Když jsem žila v paneláku, kde bylo dvaasedmdesát partají, buď jsem sousedy vůbec neznala, nebo to skončilo u pozdravu.

Má vědomická knihovna podporu vedení obce?

Obec je knihovničce nakloněná, bez ní by to nešlo. Při nedávné rekonstrukci v knihovně přibyl umyvadlo, v rozpočtu se najdou i prostředky na výtvarné potřeby. Na Noci s Andersenem náš starosta Václav Tyl koupil dětem k večeri

1. Děti při tvorbě ve vědomické knihovničce.

2. Děti si pochutnávají na pizze od pana starosty.

3. Ženy a děti. Foto: archiv (1, 2, 3)

Knihovnička

V Solanech otevřeli v prosinci 2008 knihovničku, o níž jsme vás informovali v minulém čísle našeho bulletinu. „Neměli tam skoro žádný původní fond, tak jsme do Solan navezli koncem listopadu na tisíc knížek,“ říká Zuzana Kulichová z oddělení metodiky. Vedoucí knihovničky Kateřina Horáčková, s níž si můžete přečíst rozhovor v profilu tohoto čísla, nám napsala: „Otevření proběhlo poklidně, většina místních pekla na Vánoce a uklízela – ach, ty tradice! Přišlo deset lidí, starosta donesl šampaňo a připíjeli jsme na zdar. Internet je bezdrátový.“ Obecní knihovna v Solanech má své stránky na adrese www.solany.knihovna.info.

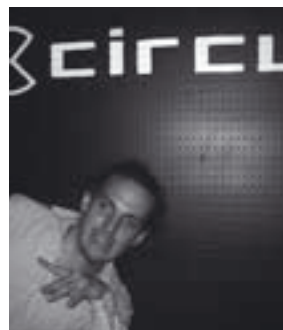
Kateřina Horáčková zakládá knihovnu.
Foto: archiv

Metodičky Knihovny
K. H. Máchy v akci.
Foto: archiv

Soutěž

Na soutěžní otázku v minulém čísle bulletinu odpověděl správně a nejrychleji Václav Formánek z Ústí nad Labem: Karel Hynek Mácha byl pokřtěn jménem Ignác. Jméno si ale podle tehdejšího obrozeneckého zvyku změnil do české podoby a přidal si druhé jméno Karel. Výherce nám napsal: „Milá knihovno, jaké to pro mě bylo milé překvapení, když jsem zjistil, že jsem se stal vítězem vaší soutěže. Výherní poukaz jsme v restauraci Vikárka projedli jednu loňskou sobotu s kamarádkou Marcelkou a kamarádem Michalem. Všem nám velmi chutnalo. Na našich talířích převažovaly pochoutky z kuřecího masa, sem tam se mihl i hermelín zapečený v křupavém těstíčku. Restauraci Vikárka i Knihovnu Karla Hynka Máchy všem doporučujeme.“

Šťastný výherce Václav
Formánek. Foto: Dan Binko

Nový litoměřický samizdat

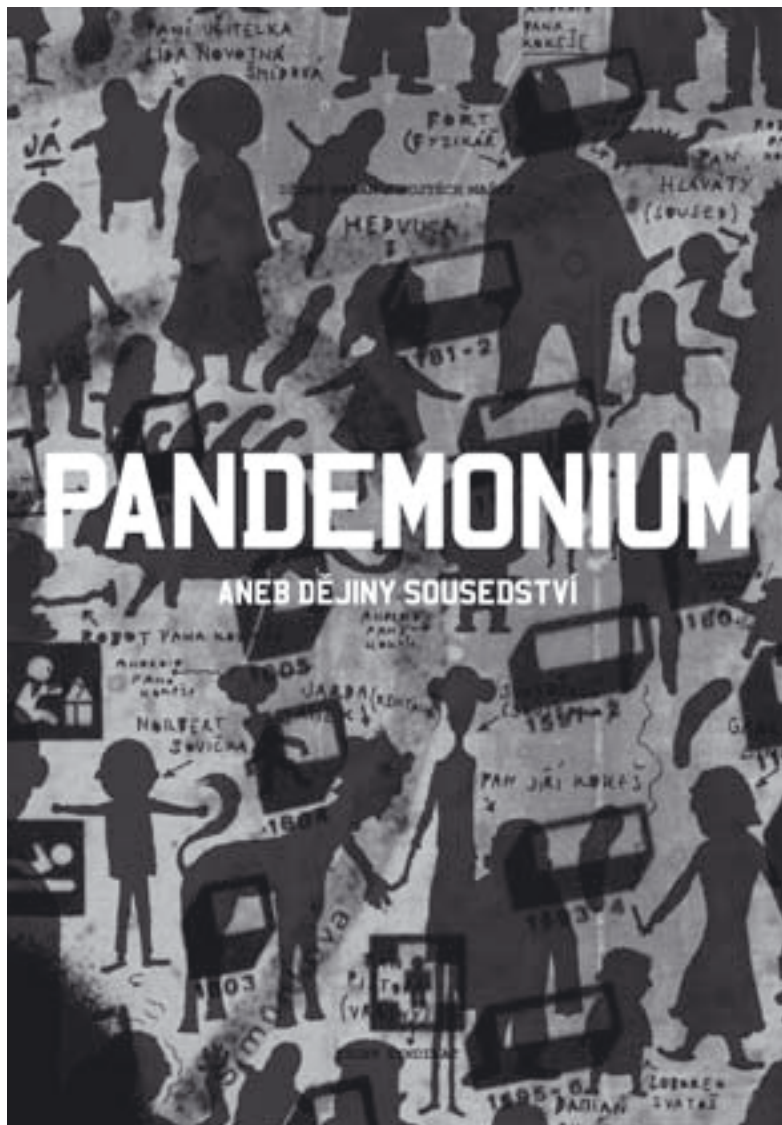
Litoměřice mají po Houpačce další samizdat. Je jím věstník Neposlušná ovce a řekla nám o něm Antonie Edrová (Tonča). S ní jsme v minulém čísle našeho bulletinu přinesli rozhovor v rubrice profil. První číslo nového periodika vyšlo loni v listopadu. Záměrem redakce je vydávat ho vždy kolem desátého dne každého měsíce. Jak Neposlušná ovce vypadá a co v ní najdete? Jedná se o černobílý dvojlist formátu A4, jehož servisní část tvoří programy klubů v regionu. Dále obsahuje např. recenze z akcí a rozhovory nejen s regionálními kapelami. „Chceme, aby Neposlušná ovce oslovovala už formou, proto používáme koncovku i/y ve slovech, kde se běžně používá mužský rod. Pokud nechceme podporovat sexismus, je potřeba se tak vyjadřovat i v psané formě,“ vysvětluje Tonča. „Reakce čtenářů/ek se už začínají hromadit. Pozitivně je přijímána pravidelnost a krátké glosy, které neunavují. Několika lidem se nelíbí přímota a ostrá kritika obsažená v textech našeho plátku. My to ale nechceme zaobalovat,“ dodává Tonča, podle níž má náklad listu přesáhnout 50 výtisků. 8. května se bude konat první benefiční Ovce fest na podporu věstníku. Kromě vystoupení kapel se můžete těšit i na ovčí hry a ovčí poezii. Neposlušná ovce je zdarma k dostání po regionálních klubech, např. v klubu Baronka live-music, a můžete si ji přečíst také na naučném oddělení naší knihovny, kde ji najdete na polici s ostatními novinami a časopisy.

Logo Neposlušné ovce. Repro: archiv

Jste spokojeni s tím, co vám nabízíme? Máte nějaké tipy, co bychom mohli dělat lépe či jinak? Napište nám na e-mailovou adresu karel.khm@seznam.cz. Za vaše připomínky, nápady a dotazy budeme vděční!

Přinášíme vám ukázkou z komiksu Pandemonium Džiana Babana a Vojtěcha Maška, kteří u nás svůj poslední titul představili loni 19. listopadu v pořadu o současném českém komiksu. Uvedl jej programový ředitel Komiks!Festu Tomáš Hibi Matějčíček. Pandemonium je sebranou sbírkou stripů, které v roce 2007 vycházely na pokračování v kulturní příloze Ex týdeníku Reflex. Loni na podzim ji vydal Tichý syndikát.

Obálka Pandemonia. Repro: archiv

1 / CO JE PANDEMONIUM?

Malý Janík Štulec podle všeho není synem svých sousedů manželů Kokešových. Bydlí o tři patra nad nimi v paneláku na pražském sídlišti Dáblice. Těžko říct, proč dole u Kokešů v kuchyni tráví čím dál víc času. Jeho rodiče to vidí neradi. Jenže takovému přátelství lze jen stěží odolávat...

13 / NEZVANÍ HOSTÉ

Co se týče hudby, mají manželé Kokešovi, a v tom jsou opravdu zajedno, nejradši industriál. Konkrétně poslouchají českou kapelu Sudor. Často dlouho do noci protáčeji kotouče Vladimírova vlastnoručně vyrobeného magnetofonu. Jednou se trochu zapomněli a nechali Sudor puštěný možná opravdu moc nahlas. Asi kolem půlnoci se přičítali sousedé, členové bytového družstva v čele s jeho předsedou Svatošem. „Co to má znamenat, Kokešovi?!“ spustil hned rozčileně. „To tady uprostřed noci řezáte motorovou pilou, sváříte, štípáte dříví, vrtáte do zdi, bušíte do nábytku kovovými tyčema a vyhazujete přebytečné věci do povětří?“ Vladimír jen nevěřičně zakroutil hlavou. „Copak jsme blázní?“ zeptal se předsedy Svatoše, nečekal na odpověď a pokračoval klidným, lehce ospalým hlasem: „Posloucháme s manželkou před usnutím hudbu.“ Sousedé se potom v klidu rozešli do svých bytů, působili zmateně, vykojeně. Sudor hrál tu noc až do rána.

21 / ČASOVÝ POSUN

Vladka Kokešová není žádná náruživá televizní divačka, ale jednu závislost v tomto ohledu má. Nikdy si nenechá ujít další pokračování seriálu Česká ambasáda v Tokiu, který běží každý čtvrtek v osm večer na kabelové stanici Vesmos9. Podlehla kouzlu charismatického velvyslance Viktora Baumanna (Josef Abrahám), který žije v nešťastném manželství se svou záletnou ženou Vlastou (Lucie Zedníčková, později Simona Postlerová), a sám je až po uši zamilovaný do Daniely (Klára Issová), dcery konzula Marcela Hampla (Jaroslav Satoranský). Další děj seriálu se točí hlavně kolem chystané návštěvy prezidenta Václava Klause (Miroslav Vladyka) v Japonsku, která se vždy z nejrůznějších důvodů neuskuteční a stále se posouvá do dalších a dalších dilů. Výrazným motivem je také uloupená soška Buddhy (Antonín Molčík) ze zenové zahrady velvyslanectví (Květa Fialová). Zajímavé je, že se v tomto seriálu, přestože se odehrává v Tokiu, zatím neobjevil jediný Japonec ani Japonka, pouze se o nich občas mluví. Vláda Kokeš Českou ambasádu nesnáší a snaží se Vladku od jejího sledování všemožně odradit. Janík se občas dívá, líbí se mu některé vedlejší dějové motivy a zvláště postava kulturního ataše Eduarda Radvanského (Eduard Jenický), ale myšlenkově se mu zdá tato stopadesátisedmidilná televizní saga velmi řídká.

Literární část čtvrtého čísla našeho bulletinu otevíráme rozhovorem s Ivo Vodičkou. „Jsem levák, kterého zajímá, jaký způsob psaní je pro leváky nejvýhodnější. Moji kluci jsou taky leváci, a tak jsme v rodině leváci tři!“ stojí v prezentaci, kterou Ivo Vodička připravil ke snadnějšímu pochopení problematiky leváctví. O ní napsal i knihu *Nechte leváky drápat* (Portál 2008), kterou si můžete půjčit na naučném oddělení. 11. února Vodička vystoupí v knihovně i osobně, a to dokonce s flétnovým souborem Oethos.

Přinášíme ukázkou ze třetí knihy prozaika Jana Malindy, který svého času žil i v Litoměřicích. V jeho novém titulu, který vydal Labyrint v edici Fresh věnované mladým autorům, si můžete osvěžit i pocit z nedalekého úseku trati z Prahy do Ústí nad Labem: „Navzdýcky si budu pamatovat, že v tunelu za Novými Ouholicemi zalehávají uši a že když fouká od severozápadu, voní Lovosice po oplátkách.“

Ivana Prudičová pracuje v Litoměřicích jako sociální asistentka. Své zkušenosti zpracovala již ve dvou titulech. Loni v říjnu besedovala se svými čtenáři na autorském večeru v naší knihovně. Otiskujeme ukázkou z její poslední knihy *Jen pár obyčejných týdnů*.

Výtvarnice a performerka Zuzana Musilová usazená v Brně studovala na SPgŠ J. H. Pestalozziho v Litoměřicích. V listopadu jsme u dětského oddělení vystavili její komiks o K. H. Máchovi. Umělkyně přijala pozvání také na halloweenskou akci knihovny Horor a maska. V Karlovi se můžete dočíst její postřehy z workshopu pro mladé výtvarníky v Bulharsku, který pořádala Národní galerie.

Na zmíněné akci Horor a maska vystoupil se speciálním audiovizuálním setem Up také básník Ewald Murer. Jeho reportáž z halloweenského večera si můžete přečíst v rubrice ohlédnutí. Do literární přílohy Karla poskytl několik svých nových básní.

„KDYŽ MÁ ZÁMEČNÍK NA SVÉM PONKU LEVOSTRANNÉ POSUVNÉ MĚŘÍTKO, SVĚT JE HNED VESELEJŠÍ,“ říká propagátor problematiky leváctví Ivo Vodička, který se narodil roku 1962 v Mělníku. Absolvoval Pedagogickou fakultu v Ústí nad Labem v oborech český jazyk a literatura a občanská výchova. V současné době učí na Střední pedagogické škole J. H. Pestalozziho v Litoměřicích. Ve svém volném čase se věnuje vazbě knih, ke které se dostal přes vlastní literární činnost. Od roku 1985 vytváří autorské knihy, volné typografie, vizuální poezii, koláže, objekty z papíru a knižní objekty. Zaměřuje se hlavně na netradiční pojetí knihy, experimenty s multitexty a materiály. Sám kytarista si pro vlastní potěšení vyrobil z koupeného dřeva několik akustických i elektrických strunných nástrojů. S manželkou mají dva syny. Čtenářem Knihovny K. H. Máchy je od roku 1976.

Jste sám levák. Jak se k vašemu leváctví stavěli vaši rodiče, pedagogové a vrstevníci?

Jako levák jsem měl to štěstí, že mě všichni nechali, abych si své leváctví řešil sám a po svém. Tím nechci říct, že by mé leváctví bylo každému jedno, ale když moji rodiče i prarodiče zjistili, že se levou rukou vypořádávám s běžnými činnostmi přiměřeně svému věku, ztratili obavy o můj zdárný vývoj a nechali mě, ať jsem levák. Asi k tomu ale přispělo i to, že v široce rozvětvené rodině mé maminky bylo několik tet, které byly také levačky. A ve škole? Začal jsem chodit do školy v roce 1968, kdy už bylo vyhláškou ministerstva školství zakázáno leváky přeučovat, a paní učitelka Härtingová mě nechala psát tak, jak mně velela intuice. Samozřejmě jsem si sem tam vyslechl nějaké narážky na to, že dělám věci levou rukou, a někdy mě i pobavilo, že se na mě chodili koukat, jak to levou rukou vlastně páchám. Dnes je leváctví vnímáno praváky jako normální jev, který už nikoho neudiví – a tak je to dobře.

Repro: archiv

Ivo Vodička a jeho levá ruka. Foto: archiv

Překvapilo vás něco při průzkumu leváctví, který jste nechal nedávno prostřednictvím dotazníků dělat v severočeských školách?

Hlavně to, že téměř všichni, které jsem oslovil, mi se sběrem dat pomohli a snažili se to udělat tak rychle, jak jen mohli, a já jim za to moc děkuji. Sběr dat, které se týkají leváků, je poměrně velký problém, protože to, kdo je levák, se příliš nesleduje a na školách se nějaké souhrnné statistiky nevedou. Leváci jsou v centru pozornosti jedině tehdy, když se u nich objeví nějaké problémy, ale souhrnná data se, jak jsem už řekl, nevedou. Ono to souvisí s tím, že ve školách se uplatňuje zákon o ochraně osobních dat a leváctví není dnes v centru pozornosti, a tak se pracuje jen s kvalifikovanými odhady. Pak už mě nic nepřekvapilo, protože

se mi průzkumem podařilo ověřit si to, co jsem předpokládal, že totiž přibližně každé desáté dítě ve škole píše levou rukou a že jen menšina leváků píše tak, jak předepisují dosavadní metodiky.

Proč máme nechat leváky „drápat“?

Protože je to tak pro ně přirozenější, jednodušší a lépe to odpovídá motorice psaní levou rukou. Pojem „dráповitý úchop“ se v literatuře o levácích objevuje výlučně jako odsudek a právě tento úchop, i když pravákům připadá nepřirozený, je pro leváky při psaní ten nejvýhodnější. Vysvětlit, proč to tak je, samozřejmě s rozbohem a patřičnými důkazy, je hlavním motivem mé knížky. Text jsem původně psal jako polemický a pojem „drápání“ jsem si vypůjčil u odpůrců a použil ho na označení mnou obhajované metody, ale pro lepší pochopitelnost používám souběžně pojem „horní způsob psaní“. Aby však nedošlo k mýlce – „drápání“ není totéž co „škrábání“ nebo „škrabopis“, jak se někdy ve škole říká neupravenému rukopisu. Od počátku jsem chtěl, aby byl název knihy provokativní, a potěšilo mě, že ho nakladatelství v nezměněné podobě přijalo.

V knize najdeme tzv. Vodičkův levácký imperativ. Oč jde?

Je to vlastně celá kniha zhuštěná do pěti základních bodů, v nichž je jasně a zřetelně vysvětlen nárok na rovnost leváků a praváků a jeho oprávněnost a také nárok na to, psát co nejjednodušeji a nejvýhodněji. Je to taková další malá provokace, ale dobře míněná, k mé radosti nakladatelstvím Portál akceptovaná.

Dá se nějak z leváctví, resp. praváctví typizovat povaha člověka, jeho zaměření?

Nevím, nerad bych dispoziční k leváctví nebo praváctví přeceňoval a také v tomto srovnání neexistuje žádný skutečně průkazný výzkum. Všechno se odvíjí spíše od tušení, se kterými autoři pedagogické literatury přicházejí, a také od osobních zkušeností s leváky či praváky. Na druhou stranu je dlouhodobě pozorováno, že mezi leváky se vyskytuje více lidí zaměřených na různé výtvarné aktivity, což je dáno asi tím, že leváci se od přírody lépe časoprostorově orientují, s čímž souvisí i prostorová představivost. Leváci mají mnohdy výhodu ve sportech, protože jsou zvyklí na protihráče praváky, ale praváci na leváky ne.

U leváků jsem také vystopoval sklony k nečekaným originálním řešením, ze kterých zůstává pravákům rozum stát. Zřejmě je to tím, že levák se musí od malička učit v pravorukém světě improvizovat, hledat řešení situací, do kterých se pravák běžně nedostává, a také se rychleji přizpůsobovat. Ale to jsme zase zpátky u těch tušení.

V knize se zasazujete za užívání plnicího pera, pomůcky dost archaické. Jaké jsou podle vás jeho výhody?

Já vím, s názorem na používání plnicího pera při výuce psaní jsem v současné době tak trochu osamocen. Ale když procházíte třídou, pozorujete středoškoláky při psaní písemek a zjistíte, že vysoké procento leváků píše perem, tak vám to začne vrtat hlavou. Plnicí pero totiž jede po papíře snadno, téměř bez přítlaku, protože klouže po kapičce inkoustu. Na rozdíl od propisovačky se na ně nemusí tlačit, což je výhodné hlavně pro leváky, kteří jsou nuceni více či méně proti písmu tlačit. Navíc zanechává širší, jasně ohraničenou stopu, a pokud máte kvalitní inkoust, rychle zasychá a nemaže se. Výhrady vůči plnicímu peru vycházejí z toho, že o pero se musíte alespoň trochu starat, a také z toho, že děti i jejich rodiče mají první zkušenost především s levnými plnicími pery, která vlastně vůbec nepiší. Rodiče koupí pero, aby udělali radost paní učitelce, a výrobci vyrobí pero, aby udělali radost rodičům co nejnižší cenou – použité materiály, způsob zpracování a inkoust pak ve skutečnosti neumožní, aby pero vůbec psalo. Kruh je uzavřen. Je to stejné, jako když dítěti koupíte gumový míč a předpokládáte, že se s ním prokope do fotbalové reprezentace.

V knize píšete také o grafomotorických cvičeních, která se dělají v předškolním věku. Oč jde a jak se liší, nebo měla by se lišit u praváků a leváků?

V tomhle ohledu jsem okruh problémů jenom naznačil, protože to je oblast téměř úplně neprozkoumaná. Problém je v tom, že doporučená cvičení a postupy pro leváky vedou ke složitějšímu a nakonec méně častému způsobu psaní, jdou ve skutečnosti proti přirozeným pohybům levé ruky hlavně při nácviu u vislé plochy, kterou potírači horního psaní–drápání rádi používají, ostatně to je takový jejich „zlatý hřeb“ programu. Procvičování jemné motoriky uchopováním a různými hrami jsou vhodná pro leváky i praváky, děti, ale i pro dospělé.

Jaký máte názor na různé výrobky pro leváky a jejich využití?

Pomůcky pro leváky – to je téma na další knížku! Do „Drápání“ jsem nakonec vložil jen kapi-
tolku, to je ode mě takový „průzkum bojem“. Lidé si obecně myslí, a to je téma mého dalšího
výzkumu, že všem se má pomáhat, že čím více pomůcek, tím lépe. U nás totiž v pedagogice
převládají ochranné tendence, které se nakonec obrátí proti těm, kterým mají pomoci.
Jenže navyknete-li své dítě na pomůcky pro leváky, co bude dělat, když je nebude mít po
ruce? Má si je nosit stále s sebou? Nebo má umět pracovat se svými pomůckami pro leváky,
a když je nemá, tak má umět pracovat stejně jako pravák? Tedy pracovat s nástroji dvojmo?
A když nějaké zařízení nemá levostrannou variantu, tak to levák nebude dělat vůbec? Přesto
nelze všechny pomůcky pro leváky šmahem odmítnout – když má zámečník na svém ponku
levostranné posuvné měřítlo, svět je hned veselejší.

Přejdeme nyní od leváctví k vaší tvorbě, protože se věnujete i umění. Čím se zabýváte?

Mě vždycky zajímaly aktivity na pokraji slova a obrazu, spojení textu a obrazu v knize –
a kolem toho se pak točily mé zájmy. Prošel jsem obdobím vizuální a konkretistické poezie,
volné typografie a hlavně knižních objektů a autorských knih. Zúčastnil jsem se spousty
různých soutěží a kolektivních výstav, největší výstavu autorských knih a knižních objektů
jsem měl v roce 2005 ve výstavních prostorách zámku Duchcov. Tuto expozici jsem vysta-
voval i v litoměřické knihovně, když jsem tu v roce 2003 a 2005 četl povídky ze své knížky
Kam se kutálejí kaštany. Musím se přiznat, že do výstav mě vždycky musí někdo postrčit.
Tvoření mě baví, ale neumím se prosazovat.

**Působíte na SPgŠ v Litoměřicích. Jak se vám tu učí, jaká jsou podle vás specifika této školy?
Je to vaše první působiště, nebo máte s čím srovnávat?**

Na „pedáku“ učím šestým rokem a nejvíc mě hned od začátku překvapilo, že je to prostředí,
kde je vlastně každý učitelem, a je jedno, jestli mu je patnáct, osmnáct, třicet, nebo šedesát.
Prostě všichni si v sobě do učitelství nesou. Ne nadarmo se říká, že učitelem se člověk
nestává, ale rodí. A pokud to v sobě nesete, rychle se tu cítíte jako doma. Škola je tvůrčí,
každý něco umí – malovat, zpívat, hrát na nástroj, tančit, dělat divadlo, pohybovat se – na-
konec především tohle přece je na učiteli nebo vychovateli to zajímavé! Předtím jsem učil na
obchodních akademiích, kde jsem s takovými zájmy byl tak trochu sám, ale v ostatních ohle-
dech jsou si střední školy velmi podobné. Na druhé straně pracovat ve školství není žádná
idylka – za posledních patnáct let se poměry změnily značně k horšímu a učitelé jenom
trnou, co zase poslanci, ministři nebo úředníci ministerstva školství vymyslí a co nás zase
srazí na kolena. Děsivé na tom je, že se neustále propadají výchovné i vzdělanostní limity
a vadí očividně jen učitelům, že školy mají stále méně a méně pravomocí vůči studentům,
rodičům, státu a zřizovatelům a že by všichni chtěli, aby se právě jim škola podle jejich přání
přizpůsobovala. Jenže s nedostatkem pravomocí a s jednou kapsou vysypanou a druhou
prázdnou nemůžete hrát jako FOK.

Jan Malinda Ilegální vztahy

Telefon v přihrádce mi vyčítavě připomíná, že už dávno jsem měl zavolat H. Trochu znervózním. Na benzince Exxon v Dolly Parton Parkway brácha tankuje pár galonů čtyřnadesátioktanového benzínu, dolévá vodu do dřeváho chladiče a drbe se na neoholené bradě, že nejspíš bude muset dofouknout levou zadní pneumatiku. Zdá se mu, že uchází. V obchodě zaplatím jednu mezinárodní telefonní kartu Super Classic za pět dolarů. Jako ze stíracího losu z ní čtvrtákem setru kód a schovám se do budky. „You have four hours and fifty five minutes...“ oznámí automatický hlas. Pět hodin za pět dolarů, to není špatný.

„Haló?“ zaslechnu její hlas.

Kdyby se pořádala soutěž ve vlídném ohlášení v telefonu, H. by byla mistryně světa. Když zjistí, kdo volá, neunikne mi, jak jí po tváři rychle steče slza ke koutku a osolí slova. Předstírám, že jsem to jako nepostřehl, a snažím se lítostivou náladu rozstřílet překotným kecáním. Třeba jak mi letuška Delta Airlines nad Atlantikem zpupně odmítla nalít whisky, jak jsem na letišti v Atlantě nemohl najít autobusovou zastávku do Sevierville, jak se na dvanáctiproudové dálnici válely cáry roztrhaných pneumatik a nafouklá tělíčka přejetých zajíců, skunků a divočáků. A hned přihazuju, jak nás předjížděly nablýskané trucky mrštnější než naše oktavky, jak jsem před půlnocí poznal Sevierville, jak jsem bloudil s kufrem ulicemi a hledal Round Top a jak Radim pořád nechtěl uvěřit, že jsem to fakt já. Že jsem se naslepo bez ohlášení vydal za ním do Ameriky. A taky jak probudil sousedy, jen aby nás seznámil, a nezapomenu ani na to, jak mi nechutnalo první pivo Bud Light, načež mě Radim chytil za rameno a řekl, že je to nejlepší ležák, co v téhle díře seženu. H. je podle hlasu dojatá, že jsem naživu. Možná doufala, že mi spoj v Amsterdamu uletí. Nebo že se nebudu líbit imigračním úředníkům, kteří mi odmítnou vpálit do pasu razítko ADMITTED a já se budu muset vrátit prvním letadlem do Prahy... a pak si spolu vyjedeme na prodloužený víkend do Vysokého nad Jizerou nebo na Špičák, kam jsme jezdili každý březen a kde jsem si začal uvědomovat, že mě nejspíš nudí i něco jiného než jen hodinové čekání na přípoj v Tanvaldu.

H. vypráví, že u nich je zrovna devět večer, ve zprávách prý omílají, že papež věřícím nedoporučuje, aby si kupovali Šifru mistra Leonarda, a že si právě listuje v posteli Mrakodrapy v pralese Adolfa Hoffmeistera. Včera prý nevydržela sama v našem podnájmu, a tak si musela koupit jízdenku do Ústí nad Labem, utekla k rodičům. Vypráví, jak seděla v posledním vagoně, jen ona a spící opilec, který si nekoupil lístek. Mladý průvodčí se ale nehodlal vzdát a umínil si, že mu vypíše jízdenku ručně.

„A kam že ten vlak jede?“ hejkal pořád opilec.

„Do stanice Ústí nad Labem západ“, vysvětloval trpělivě průvodčí.

„Na Západ? Já nechci na Západ! Dyť nemám pas!“ protestoval chlápek.

Ale že průvodčí nemínil vtípkovat, a tak když vlak přibrzdl u Mělníka na rychlost chůze, vytáhl opilce za rukáv k posledním dveřím, za kterými ubíhají už jen pražce, odemkl je kličkou a začal chlapa strkat z vlaku. Ten se pár pražců vzpíral, ale nakonec se nechal na koleje vystrčit.

Průvodčí to komentoval úšklebkem: „Mám dobrou náladu, jinak bych ho vyrazil za jízdy stovkou...“

Je to pěkná příhoda, ale nemám na ni jak navázat. Stalo se mi to, co se v posledních měsících, kdy jsme vedle sebe přežívali, stalo stokrát. Už zase nemám co říct. Ta pětihodinová možnost chrlit slova a plést z nich veselá souvětí mi najednou připadala šílená. Nekonečná.

H. to vycítí. Zná mě až příliš dobře.

„Seš unaveněj.“

„Nejsem.“

„Tak nejsi kreativní...“

„Jsem kreativní. Vydržel jsem s tebou pět let.“

H. se trpce pousměje.

Začít si s vážným vztahem je stejné šílenství jako nastoupit s neznámým člověkem do těsného výtahu. Někdy pokecáte. Někdy ne. Dveře se zavřou, výtah pomalu leze vzhůru. První patro. Nervózně zkontrolujete hodinky. Druhé patro. Nervózně zkontrolujete klíče. Třetí patro. Nervózně zkontrolujete telefon – nikdo vám překvapivě nepíše, ani jeden ztracený hovor, čas na displeji posměšně ukazuje tolik, kolik ukazovaly hodinky o dvě patra níž. Začíná to být vážné: nejisté pokašlání, významný nádech, tupé pohledy do stropu, na nevyčištěné špičky polobotek. Jste teprve ve čtvrtém patře.

Jeden z vás ze zoufalství něco prohodí: „To je počasí, co?“

„No jo. Zase prší...“

„Hlavně aby nepršelo v létě...“

„To by bylo špatný...“

„Loni to bylo dobrý, tak to letos bude asi špatný...“

„Občas se stane, že je to dobrý i dvakrát za sebou...“

„Nebo naopak...“

„Hm...“

„Jo, jo...“

Co dál?!

Nejšílenější je, že nikdy nevíte, do kterého patra tenhle partnerský výtah jede. Může to být páté, deváté nebo taky pětisté šedesáté první. Hypnotizuju na silnici kolonu tahačů s mohutnými výfuky, ze kterých se valí černý naftácký dým. Najednou mi dojde, jak strašně daleko jsme od sebe.

„Chybíš mi,“ vypadne mi z pusy. Možná k sobě opravdu patříme.

Jenže H. si potřebuje ulevit: „Škoda že ti to nedošlo, než sis šel koupit letenku...“ škrábne.

Jako když vlije do čerstvé rány lahvičku ajatinu. Doufal jsem, že když jí tenhle mečbol naservíruju, bude solidární a nesmete mě z kurtu, ale sympaticky hru podrží a nahraje, abychom si takhle mohli pinkat další a další a ještě jeden set. Jako na tréninku. Jenže chce hrát ostrý zápas. A křehká fólie souznění se protrhne.

„Chceš se hádat i přes oceán?“ vyjedu rozladěně.

„Chtěla bych, aby ses už konečně choval dospěle. A abys pořád před něčím neutíkal!“

„Utekl jsem z frustrace, že nikdy nedospěju tak jako ty.“

„Na tyhle ubohý řeči nemáš vízum!“

Je mi jasné, že to v sobě dusila dlouho a že to muselo ven.

„A dodatkové číslo?“

„Tvé mámě nic vysvětlovat nebudu. Vyříd' si to s ní sám!“

Odmlčím se. H. taky. Dlouhé sekundy vzdorně trucujeme. Takhle jsme si v poslední době škodili často. Bitva nervů, kdo podlehne a promluví první. Zpravidla rezignoval ten, kdo hovor platil.

„Musím končit. Každou chvíli se to přeruší, na kartě bylo pár posledních minut...“ lžu.

Už si nechci povídat. Klap. Skončili jsme stejně jako u všech telefonátů posledních měsíců: mám vztek, zuřím, nenávidím ji a zařeknu se, že její číslo už nikdy nevytočím. Jenže za hodinu mě to začne mrzet.

(ukázka z knihy Ilegální vztahy, vydal Labyrint v roce 2008)

Jan Malinda se narodil v Mělníku roku 1982. Po maturitě na gymnáziu se živil jako skladník v papírnách, portýr, tazatel terénních výzkumů či doplňovač zboží v hypermarketu a současně vystudoval žurnalistiku na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. V roce 2005 strávil několik měsíců v Tennessee. Pracuje jako reportér Magazínu MF Dnes. Dosud vydal dvě novely Lepší než prstem do oka (2002) a Polopravdy, čtvrtpravdy a celolži (2003). Žije v Praze, fandí fotbalovému týmu Bohemians 1905.

Jan Malinda. Foto: Michal Sváček

Ivana Prudičová

Jen pár obyčejných týdnů

„Ten váš Klokánek je nelegální!“ hřimal hlas ze sluchátka.

Překvapivě v něm nebyla ani stopa po rozčilení. Spíš jen nadřazenost, namíchaná se špetkou výsměchu. Nevěřila jsem svým uším. Se sluchátkem oddáleným od ucha mě pokoušel hysterický smích. Tak tohle je fakt zlý sen! Pracovní doba mi začala sotva před hodinou. Plánovala jsem pár nejnnutnějších telefonátů, pořádné kafe na probuzení a hned potom prohlídku plomby. Dárku, který jsem si před necelými třemi týdny nadělila k narozeninám. Už se nějak podezřele kývala, mlaskala a kolíbala. To mám za svoji zvědavost! Chtěla jsem zjistit, zda už paní Bílá konečně porodila. Čekala jsem přátelský hlas té sympatické vrchní a místo toho nějaká nabodnutá fizule. Jo, vždycky je všechno jinak. Jak jsem na tuhle svoji lety ověřenou pravdu mohla zapomenout?

„Jak to myslíte, nelegální...“, zmožla jsem se chabě na otázku.

„Prostě nelegální, nezákonný, protiprávní. Tomu snad rozumíte. Na tom se MY nebudeme podílet. Dítě půjde do ústavu, zrovna ho tam vezu! Matka mi podepsala souhlas,“ oznámil škodolibě ten hlas, ne nepodobný zvuku střelné zbraně.

„Ale naše azylové zařízení není nelegální. Má všechna pověření, děti nám tam svěřují předběžným opatřením i soudy. A mimo to, zařízení rodinného typu mají podle našeho zákona přednost před ústavem!“ řekla jsem už dost hlasitě.

Adrenalin spolu s tlakem mi stoupal i bez kofeinu dost rychle vzhůru.

„O tom nic nevím a ani mě to nezajímá. Dítě patří státu. A mimo to, máma mi to podepsala. Je tak hloupá, že by podepsala i třetí světovou,“ řekl ironicky Kulomet a evidentně se chystal náš rozhovor ukončit.

„Prosím a s kým to mluvím? Chtěla jsem hovořit s paní vrchní.“

„Já jsem sociální pracovnice a tyhle věci mám v nemocnici na starosti já, ne vrchní. Ta je teď stejně na neschopence.“

„A proč vám tak záleží na tom, aby to miminko bylo v ústavu? Vám není líto, že bude minimálně půl roku koukat do stropu, než si ho někdo vezme?“

„Těch pár měsíců ho snad nezabije!“

Potom už jsem slyšela jen cvaknutí. Nechápatě jsem koukala do zdi. Nemohla jsem tomu uvěřit. Je ta ženská normální? Kousnul ji vzteklý pes? Zapomněla si doma drogy? Sociálka ze zdravotnictví. Vzdálená kolegyně Dády a nakonec i moje. Žádný úřada, ale člověk z praxe. Tak to je teda konec. Teď už abych viděla nepřítele opravdu za každým rohem. A jakým způsobem mluvila. Nejen obsah byl hanebný. I ten způsob. Despekt a pohrdání... Paní Bílé jsem slíbila pomoc, a teď tohle. Totální fiasko. Představovala jsem si, jaký asi musela zažít nátlak. Porodní bolesti, bezmoc a vyčerpání. Nakonec asi podepsala papír, o kterém jí bylo řečeno, že je tím jediným správným... Tohle jsem nemohla přejít jen pokrčením ramen. Potřebovala jsem s ní mluvit, vidět ji a možná zvrátit její rozhodnutí. To miminko nemusí ležet někde v ústavu. Když podepsala souhlas, může podepsat i další a vyzvednout si ho. Kdykoliv.

Navzdory úřednímu dni jsem zabouchla dveře kanceláře a skočila za volant. Další nenáviděná cesta do nenáviděného města. Navíc – pod vlivem. Ne alkoholu, ale adrenalinu, vzteku a hořkosti z tak bídného průběhu celé akce. „A ještě tím starým hnusným autem!“ zamumlala jsem a hned se lekla, že ten náladový křáp začne stávkovat. To by byl průšvih. Nemohla bych jezdit po rájónu, možná přišla o práci a vůbec... Sociální smrt. „Hlavně aby mě nepřivedlo k té pravé, klinické!“ snažila jsem se sama pro sebe vtípkovat, když jsem se

tak tak vyhnula houkajícímu kamiónu, který se předháněl s dalším, úplně stejným kolosem. Jo, řidič, ten tvrdý chleba má! Zkoušela jsem hlubokým hlasem notovat starý hit. Zároveň jsem si představila ty drsnáky v riflových košilích, jak si krátí nudu dlouhých cest – od odpočívadla k hospodě, od prostitutky na kožní... Ale v hlavě mi stejně pořád neodbytně stále dokola běžel ten ranní rozhovor. Vlastně spíš dva souběžné monology, které se nasetkaly ani na milimetru nějaké shody.

Konečně jsem dorazila k činžáku, kde měla bydlet paní Bílá. Byla doma a z okna zahalekala, že přijde dolů. Bledá a nevyspalá, pod očima černé kruhy, vyhrkla ještě na schodech: „Oni na mě řvali, hned jak jsem přišla. Prý takový papír v životě neviděli. Normálně se mi vysmáli do obličeje. A já měla takové bolesti. Chtělo se mi brečet, ne se ještě s někým hádat.“

„Ale bylo to všechno domluvené s vrchní. Měla mi zavolat, až porodíte. Mohla jste mi zavolat i vy...“

„Já jim to říkala, fakt nelžu. Ale vysmáli se mi. Prý tam vrchní není a není to její věc. Je to věc té sociálky. Řvala na mě a potom mi dala podepsat ten papír. Prý jinak přijdu o všechny dávky, co беру na děti. A prý je ten váš Klokánek stejně nelegální. Tak co jsem měla dělat? Chci mít už pokoj...“

„Já to chápu, ale můžete svůj souhlas odvolat. Můžeme hned teď jet do ústavu a miminko vyzvednout. Bude u tety v Klokánku, bude se chovat a cítit se dobře. Skoro jako u maminky...“

„Ne, to po mně nechtějte. Hned po porodu mi ho odebrali. Vůbec jsem ho neviděla a chci, aby to tak zůstalo. Už nic neodvolám, nechci mít žádné nepříjemnosti.“

„Dobře, já vás nebudu ani nemohu nutit. Jen jsem se vám chtěla omluvit, že to takhle dopadlo, moc mě to mrzí. Kdybyste si to přece jenom rozmyslela, máte moje číslo... A taky nezapomeňte, že je tam jen na váš souhlas. Je to vaše dítě a máte právo si ho vyzvednout.“

„Jo možná mám, ale už si to nerozmyslím. Po tom, co jsem v té nemocnici zažila, tak už teprve ne. Taky mi promiňte...“

Nasedla jsem do auta a zírala před sebe. Pocit zmaru dosáhl obřích rozměrů a pohled na špinavou ulici ho nijak neumenšil. Šla jsem obhlédnout okolí, možná to bude za rohem hezčí. Kafem nebo džusem bych nepohrdla. Ale kde je vzít. Po nějaké kavárničce, bistru nebo obyčejné hospodě tady nebylo ani stopy. Jen zastavárna, herna a pár nočních klubů. Sem tam nějaká nově naleštěná a nově přejmenovaná banka. To asi pro případ, že by někdo v noci vyhrál v ruletě a chtěl si ten balík hned ráno uložit na úroky. Zklamaně jsem se loudala k autu a rádo by statečně odháněla vlezlou sebelibost. Dorážela neodbytně a našeptávala něco o opuštěném ukrídleném chudáčkovi. Mít tak u sebe kus čokolády!

Zpáteční cesta vedla přes nový most, přímo do lůna další čmoudící chemičky v tomhle městě. Její hrozivou strašidelnost maskovalo barevné sídliště, kterým byla lišácky obestavěná. Růžové jesle, žlutá škola, modré učiliště. Tady mohl člověk prožít celý život, aniž by se hnul o kilometr mimo. I po smrti měl vystaráno. Opravené krematorium s přilehlým hřbitůvkem jelo na plný výkon, což potvrzoval z komína stoupající pramínek bělavého dýmu. Zřejmě byl na programu nějaký tučnější zahraniční nebožtík. Levný žeh stanul na prvním místě popularity byznysu příhraniční politiky. Poslední cesta za nízkou cenu, neberte to...

Depresi vhodně podkreslovalo úporné mrhnutí a taky čerstvý cákanec na předním skle, podle velikosti asi od ptakopyska. Stěrače nefungovaly. Zastavila jsem, abych otřela přední sklo a trochu si všechno srovnala v hlavě. Uklidnila se a uzavřela kapitolu. Měla

jsem být smířená, že všechno nepůjde, jak bych si přála. Že výsledky mého konání jsou limitované mými možnostmi i možnostmi těch ostatních. Jenže v duchu jsem už zase vedla hádku s tou nemocniční sociálkou. Co kdyby šlo o její dítě, kam by ho raději svěřila? Tisíc nevznesených otázek a tisíc nepoužitých argumentů. Pozdní lítost, že jsem jí toho stačila říct tak hrozně málo. A taky bezmocný vztek. Proč musí volit tu horší z možností, když je rozhodnutí jen na ní? Proč z principu škodí, když nemusí? Je to nějaký zdejší zvyk, něco jako národní vlastnost? Závod o to, kdo koho víc naštvě, podvede, vytočí? Mechanicky jsem pucovala okno a zírala na šedivé údolí pode mnou. Na město zahalené oblakem smogu, prachu a špíny. Město bez minulosti a možná i bez budoucnosti. Město žijící svou smradlavou průmyslovou přítomností.

(ukázka z knihy *Jen pár obyčejných týdnů*, vydala Eroika v roce 2006)

Ivana Prudičová se narodila roku 1964 v Litoměřicích. Pracovala jako sociální pracovníce v nemocnici, v pedagogicko-psychologické poradně či na odboru péče o dítě. Nyní již více než deset let působí ve Fondu ohrožených dětí v Litoměřicích. V roce 2005 jí v nakladatelství Eroika vyšla prozaická prvotina *Pár obyčejných dnů*, ke které v roce 2006 přibýlo volné pokračování, próza *Jen pár obyčejných týdnů*. Hrdinkou obou knih je svérázná sociální asistentka, která s vervou a ironií soukromého detektiva řeší případy týraných a zanedbávaných dětí i patálie ve vlastní rodině. Její náhled na svět jí umožňuje vidět s humorem i věci na první pohled nehumorné, ba tragické. V současné době Ivana Prudičová spolupracuje s několika časopisy. V *Ženě+* vychází její pravidelná dvoustrana.

Ivana Prudičová. Foto: archiv

Zuzana Musilová Sofie na gauči

Příběh o Sofii musel začít už dávno, když byly na jejím území objeveny neolitické vesnice, které se nacházely přímo v centru. Město bylo v 7. století před n. l. obýváno Serdy, kteří dali městu první zaznamenané jméno – Serdika. Moderní název získalo toto město až ve 14. století po bazilice sv. Sofie. V řečtině znamená slovo „sofia“ moudrost.

Nedaleko prezidentského paláce, na místě bývalé sochy Lenina v samém centru města, se nachází socha Sofie. Její rozevlátá postava stojí na několikametrovém sloupu s pažemi nataženými kupředu. Na levé má opřenou sovu, symbolizující moudrost, v pravé drží věnec. Právě tady začíná můj příběh o Sofii na gauči. Kromě toho, že tu teče velmi špinavá řeka, je Sofie známá také tím, že jsou zde studené a horké minerální prameny, které dávají zázračnou moc hlasivkám. Když se takového pramene napije obyčejná bulharská zpěvačka, náhle se jí zvětší objem plic a zpívá jako slavík

Představila jsem si, jaké by to asi bylo, kdyby byla Sofie na gauči. Právě na takovém gauči, který jsem našla pohozený v řece pod Lvím mostem nedaleko centra města. Řeka tekoucí pod tímto mostem se dělí na dvě koryta protékající pod velkými oblouky mostu. V levém se nachází onen gauč, místo k posezení, které na mě čekalo po velmi riskantním vstupu do řeky. Ta zblízka vypadá spíše jako odpadní kanál.

Je pěkné odpoledne, sedím v řece na gauči, slunce pekelně září. Hraju na banjo a mezitím už kolem mne propluly dvě půlky melounu. Přes všechnu špínu nevidím na dně řeky střepy. Všechno vypadá tak kouzelně, že si mě fotí i lidé, kteří se procházejí po mostě. Možná vypadám jako turistická atrakce nebo jako Sofie na gauči. Přemýšlím o tom, zda má Sofie nějaké tajemství, jestli i já mám tajemství, protože jsem právě objevila místo, kde je možné silně vnímat auru města a vstupovat do jeho příběhu.

Jeden takový příběh začal v den, kdy jsem se ocitla v místním secondhandu u kupce Petka a jeho sestry. Petko mluví asi pět jazyků dohromady, a proto je někdy těžké mu porozumět. Jako vystudovaný architekt se živí tím, že ve Francii nakupuje pracovní oděvy, které pak prodává v Bulharsku. Koupila jsem od něho bílý plášť, který se v Africe nosí proti eboli. Tento plášť je zajímavý tím, že má kapucu, a když si ho člověk na sebe navlékne, lidé si mohou myslet různé věci: jako třeba že jde o muslimku nebo o člověka, který ničemu nevěří. V tomto plášti jsem prošla Sofii a během tří dnů se mi na něj podepsalo na tři sta Bulharů. Kdosi mi na ten plášť napsal, že je s boží láskou.

Tak jako všude jinde ve světě i v Sofii se krade. Kupec Petko mě varoval, že tu žijí Romové s modrými zuby, a když je potkám, tak mě zaručeně okradou. Když jsem chodila po městě v plášti, příliš jsem na takové věci nemyslela. Až jednou se mi stalo, že když jsem šla na místní tržnici Cháli, najednou jsem ucítila za zády cosi jemného. Byla jsem zamyšlená, takže mě ani nenapadlo, že mě chce někdo okrást. Rychle se otočím, a těsně u mě už cikánka drží hedvábný šátek a rozepíná pouzdro s mou kamerou.

Povídám jí: „Ty zlodějko!“

Ona se zastaví, na chvíli se zamyslí, pak vycení modré zuby a opakuje: „Zlodějka...“

Tak mě nakonec neokradla a možná si bude to slovo pamatovat do smrti.

Zuzana Musilová se narodila roku 1981 v Teplicích. Absolvovala Střední pedagogickou školu J. H. Pestalozziho v Litoměřicích, začala studovat učitelství výtvarné výchovy na Pedagogické fakultě Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a nyní studuje v ateliéru intermédií na Fakultě výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně, kde i žije a pracuje. Absolvovala několik skupinových a samostatných výstav (2004 Rejdymejdy, Galerie U Kostela v Bílině, 2004 Startovní pozice, Galerie NoD, Roxy v Praze, 2005 Have-A-Rest, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, 2007 Na lodi bláznů, Galerie kritiků v Praze ad.). Vystupovala jako performerka a moderátorka na řadě akcí nebo hudebních festivalech (2004 Střekovská mumie, hrad Střekov v Ústí nad Labem, 2005 Entermultimediale 2, palác Akropolis v Praze, 2006 Art's Birthday Party, Galerie NoD Roxy v Praze, 2007 Mistrovství České republiky v terénní lukostřelbě ad.). Účastnila se také regionálních kol Slam poetry v Ústí nad Labem a Brně a spolupracovala např. s Václavem Stratilem nebo Petrem Vášou. Její práce lze vidět na adresách www.zdarma.web-provas.com/~zuzu/ a www.maudcaffe.net/?cmd=galeriem.

Zuzana Musilová na gauči. Foto: archiv

Ewald Murrer

Město slastí smutku

Zas klekání v soumraku zní nervózní.
Na stolech kaváren vody jsou tyfózní.

Zas jako přízrak
podél zdí jdu přikrčen.
Neznám a nepoznán
žádnou z procházejících žen.

Zvoní hrana kašmírových šál,
na nebi tichý anděl laserový
v dlaních zrcadlí můj nostalgický žal.

+++

Ze Tvých očí vycházejí zástupy postav.
Dívám se na ně skryt v přítmí,
a nepoznávám žádnou.
Jen Tebe
a proud slunečních paprsků,
kterými září tvá ústa.

+++

Večerní křik kohoutů
ruší řád dne.

Opeření rytíři
svírají rukavice drápků.
Berou psům slova od úst.

+++

Do pekla dolů,
do nebe vzhůru?
Nebo naopak?

Je v pekelném kotli
zlatý klíč
od nebeské brány?
Nebo se chodí do pekla
přes nebeský dvorek,
kam chodí močit andělé?

Les Charnets

Za zdí je rušno.
Mluví se nahlas.
Křičí se, řve.
Abé Bebe, král deviantů,
za uši vyndává králíka z kotce.

Zde je ticho
na betonové podlaze
zimní zahrady beze skel.

Jsem schoulený, usínám.

+++

Je ticho
Na vrcholku věže
V dotyku hedvábných mraků
V obklopení červánky.

Je vlhké ticho
V domově dešťů
Ve větru třepotá Dlouhý šál dámy...

Ewald Murrer. Foto: archiv

Ewald Murrer se narodil v roce 1964 v Praze. Časopisecky debutoval verši v samizdatovém časopisu *Garáž* (1982), publikoval i v dalších samizdatových periodikách, např. v *Dolmenu*, *Voknu*, *Runě* nebo *Portálu*. Jeho tvorba je zastoupena v samizdatových almanaších, např. *Už na to seru*, protože to mám za pár z roku 1985, ed. Andrej Stankovič. Na přelomu 80. a 90. let Murrer volně spolupracoval s básnickými uskupeními *Portál* a *Skupina XXVI*. V letech 1985–1990 byl zaměstnán jako zahradník při Kanceláři prezidenta republiky. Po roce 1989 přispěl básněmi do *Akordu*, *Iniciál*, *Literárních novin*, *Listu pro literaturu*, *Protestanta*, *Souvislostí*, *Studentských listů*, *Tvaru*, *Tvorby*, *Lidových novin*, *Telegrafu* aj. V první polovině 90. let byl šéfredaktorem literárního časopisu *Iniciály* a jako textař spolupracoval s pražskou gothic-rockovou skupinou *Jean Marais Salvation*. Od roku 1997 působí jako šéfredaktor, postupně v magazínu *Pátek Lidových novin*, magazínu *Mladé fronty Dnes*, časopisu *Quo* a v současnosti v časopisech *Můj dům* a *Rodinný dům*. Vzpomínky na dětství a mládí prožité v komunistickém režimu a především na peripetie spojené se snahou vyhnout se základní vojenské službě a získat tzv. modrou knížku na základě fingované psychiatrické diagnózy líčí v humoristickém románu *Modrá knížka aneb Jeblo mu* (2000). Časopisecky a v antologiích vychází Murrerova poezie i próza po celém světě. Internetové stránky básníka najdete na adrese www.murrer.eu.

SOUTĚŽ

V literární příloze otiskujeme básně od autora, který vystupuje pod pseudonymem Ewald Murrer. Je synem jiného významného českého básníka, editora a překladatele. Jaké je pravé Murrerovo jméno a kdo je jeho otcem?

Kdo nám první napíše odpověď na e-mailovou adresu karel.khm@seznam.cz, získá padesátiprocentní slevu na čtenářský průkaz do knihovny na tento nebo další rok a knihu od nakladatelství Grafobal Pres.

DOPORUČUJEME

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

Do 22. 2. Jiří Šalamoun – Trvalé následky

12. 3.–19. 4. Václav Benda – Multifocus

Filmový klub v kině Máj

Projekt 100

19. 2. Nosferatu – Fantóm noci (Werner Herzog, Německo/Francie, 1979, 96 min)

26. 2. Psycho (Alfred Hitchcock, USA, 1960, 109 min)

5. 3. Farma zvířat (John Halas, Joy Batchelorová, Velká Británie, 1954, 72 min)

12. 3. Anténa (Esteban Sapir, Argentina, 92 min)

19. 3. Deset let v životě mladého muže (Helena Třeštíková, Česká republika, 1999, 57 min), ve spolupráci s Knihovnou K. H. Máchy

23. 4. Nový Hyperion aneb Volnost, rovnost, bratrství (Karel Vachek, Československo, 1992, 207 min), ve spolupráci s Knihovnou K. H. Máchy

Začátky 20:00, www.mkz-ltm.cz, možnost rezervace on-line

Hospoda u letního kina na ostrově

20. 2. As Guest Duo (NL), www.asguests.com

17. 4. Mihály Borbély Quartet (HU), www.mihalyborbely.hu

1. 5. Wanek-Fajt – Máj, www.uzjsmedoma.com

Začátky ve 20:00, www.modryznebe.cz

Baronka Live Music

20. 2. Shogun Tokugawa (Plzeň), Barricade (Kroměříž), Hubert Cumberlande (Praha)

28. 2. SKAvečírek – SKAžená SKArlet

7. 3. Boron, Soustrast, Vibrator

28. 3. Bikini, Siláž, Laik

Začátky ve 20:00, www.baronkaclub.cz

SLIPY MI
PERE MÁMA

Karel Hynek Mácha 1/2009
Informačně-literární bulletin

Třikrát ročně vydává příspěvková organizace
Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích,
Mírové náměstí 26, 412 01 Litoměřice
ISSN 1803-7313

Editor Jaroslav Balvín

Design Kutululu creative line studio, www.kutululu.cz

Tisk Digrs, www.digrs.cz

E-mail karel.khm@seznam.cz

Tel. 416 732 453

Web www.knihovnalitomerice.cz